ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням сімнадцятої сесії Малоперещепинської сільської ради Полтавської області VII скликання від 20 грудня 2018 року

Сільський голова А.Г. Троян

Стратегічний план розвитку Малоперещепинської територіальної громади на 2019-2021 роки

Почніть робити те, що потрібно.
Потім робіть те, що можливо.
І ви раптом виявите, що робите неможливе.
Св.Франциск Асізський

с. Мала Перещепина

Зміст

Перелік таблиць та скорочень……..……..3
Вітальне слово сільського голови……..……..……..4
1.Вступ……..5
2. Методологія та опис процесу роботи…….6
3. Соціально-економічний аналіз Малоперещепинської територіальної громади 9
4. Сценарії розвитку Малоперещепинської ОТГ..……26
5. SWOT-аналіз Малоперещепинської громади ……..29
6. Висновки та ідентифікація пріоритетів розвитку…..……..30
7. Стратегічне бачення розвитку Малоперещепинської територіальної громади……33
8. Стратегічні, операційні цілі та завдання……..33
9. План реалізації Стратегічного плану на 2019-2021 рр……46
10. Система управління, моніторингу та оновлення Стратегічного плану……...54
11. Каталог технічних завдань на проекти місцевого розвитку……57

Перелік таблиць

Таблиця 1. Принципи місцевого розвитку	6
Таблиця 2. Склад робочої група з розробки Стратегічного плану розвитку Малоперещепинської територіальної громади	6
Таблиця 3. Порівняння громади, району, області	9
Таблиця 4. Порівняння з громадами-конкурентами	14
Таблиця 5. Природний та міграційний рух населення, осіб (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ)	16
Таблиця 6. Розподіл населення за віком, осіб (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ)	16
Таблиця 7. Розподіл населення за віком у населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ станом на 2017 рік, осіб	17
Таблиця 8. Загальні тенденції зміни зайнятості, осіб (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ)	17
Таблиця 9. Розподіл компаній приватного сектору за чисельністю та видами діяльності	18
Таблиця 10. Сума доходів сільських рад до об’єднання	18
Таблиця 11. Доходи бюджету на 2019 рік	18
Таблиця 12. Податкові надходження	19
Таблиця 13. Неподаткові надходження	20
Таблиця 14. Офіційні трансферти	20
Таблиця 15. Стан житлового фонду громади	22
Таблиця 16. Введення нового житла (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ)	23
Таблиця 17. Дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади	23
Таблиця 18. Перелік та опис дошкільних та шкільних закладів	24
Таблиця 19. SWOT-аналіз Малоперещепинської територіальної громади	29
Таблиця 20. Стратегічні, операційні цілі та завдання	35
Таблиця 21. Перелік проектів, що плануються до реалізації у 2019-2020 роках	47
Таблиця 22. Орієнтований план фінансування проектів місцевого розвитку	50

Перелік скорочень

ЗДО – заклад дошкільної освіти
ЄС – Європейський Союз
ЗУ – Закон України
МСБ – малий та середній бізнес
МТД – міжнародна технічна допомога
ОДА – обласна державна адміністрація
ОМС – органи місцевого самоврядування
ОТГ – об‘єднана територіальна громада
РДА – районна державна адміністрація
ТЗ – технічне завдання на проект місцевого розвитку
ТПВ – тверді побутові відходи
ЦНАП – центр надання адміністративних послуг
ГУВ – група з впровадження стратегічного плану

Вітальне слово сільського голови

Малоперещепинська об'єднана територіальна громада утворена 18 липня 2017 року рішенням в рамках адміністративно-територіальної реформи. 29 жовтня 2017 року ми провели перші вибори та об'єдналися в одну громаду, до складу якої увійшли села Старі Санжари, Пристанційне, Пологи, Велике Болото, Лисівка, Кустолове Перше, Маньківка, Стрижівщина з адміністративним центром у с. Мала Перещепина.

Цей рік був для всіх нас роком змін, роком напруженої роботи, прийняття компромісних рішень, закріплення позитивних тенденцій розвитку з єдиною метою – максимально реалізувати інтереси кожного громадянина. Тому всі разом ми повинні визначити головні напрямки спільних зусиль розвитку інфраструктури, покращення екологічної ситуації, розширення інвестиційних можливостей, збільшення капіталу громади.

Малоперещепинська територіальна громада, як і будь-яка інша, являє собою складний соціально-економічний механізм. Це одночасно і територіальна цілісність, і середовище функціонування, і спосіб життя, і можливості культурного, духовного, фізичного розвитку як окремої особистості, так і громади в цілому. Надати повний опис різнопланового та багатовекторного майбутнього розвитку дуже складно, але саме інтерес до майбутнього є головним стимулом до розробки Стратегічного плану розвитку. Позитивні зміни в громаді не настануть лише внаслідок бажання. Потрібні щоденні цілеспрямовані зусилля у визначеному напрямі. Даний Стратегічний план створений саме для того, щоб визначити головні стратегічні пріоритети, реалізація яких забезпечить розвиток та досягнення поставлених цілей. Ми повинні не просто жити з дня на день, вирішуючи поточні проблеми, але й мати чіткий план розвитку і рухатися згідно з ним. Тільки таким чином ми дамо шанс Малоперещепинській територіальній громаді знайти себе на економічній, культурній, туристичній карті країни.

Підготовка цього важливого документа відбувалась за участі представників адміністративних одиниць, які увійшли до складу Малоперещепинської об'єднаної територіальної громади, депутатів, приватних підприємців, громадських активістів, фахівців та органів місцевого самоврядування. Тому я вдячний усім, хто брав активну участь у підготовці Стратегічного плану розвитку. Особливу подяку висловлюю експерту Полтавського Центру розвитку місцевого самоврядування. Сам процес відбувався у відповідності до методології, запропонованої Програмою для України з розширення прав і можливостей на місцевому рівні, підзвітності та розвитку «U-LEAD з Європою» .

У результаті роботи зі стратегічного планування Малоперещепинська територіальна громада отримує адміністративний документ, завдяки якому зможе раціонально організувати свою діяльність та стратегічно розподілити обмежені ресурси. Наявність Стратегічного плану розвитку громади дасть змогу об'єктивно оцінити соціально-економічний та ресурсний потенціали території та сформувати її інвестиційну привабливість.

Ми не зупиняємося на досягнутому, і наші прагнення – зробити об'єднану громаду, комфортною для життя кожного громадянина.

Сільський голова Анатолій Троян

1. Вступ.

Процес децентралізації влади, що розпочався в Україні у 2014 р., призвів до утворення 18 липня 2017 року Малоперещепинської об'єднаної територіальної громади.

Об'єднані територіальні громади (далі ОТГ) повинні стати базовим елементом ефективної системи влади в Україні. На етапі створення громада зустрілася з багатьма викликами, серед яких є:

• відсутність загальноприйнятих пріоритетів щодо забезпечення надання базових послуг мешканцям ОТГ. Кожен орган місцевого самоврядування, який увійшов до складу ОТГ, до об'єднання мав власні пріоритети розвитку та власну систему цінностей щодо управління ресурсами. Після об'єднання ці пріоритети потрібно переглянути та виробити підходи до управління спільними ресурсами;

• потреба ефективного управління новими земельними, бюджетними ресурсами, які стали доступними для ОТГ і можуть бути використані для розвитку;

• збільшення кількості зацікавлених сторін, з якими потрібно узгоджувати прийняття рішень у межах ОТГ.

У ширшому контексті Малоперещепинська територіальна громада повинна ефетивно відповідати зовнішнім викликам: глобалізації економіки, підвищенню мобільності трудових ресурсів та пов'язаним з цим ростом безробіття, посиленню міжнародної конкуренції за інвестиції та розвиткові ресурси.

Відповіддю на ці та деякі інші виклики може стати перспективне (середньо- та довгострокове) планування ОТГ. У цьому контексті важливим є не тільки (і не стільки) результат (планувальний документ), скільки сам процес його створення за участі широкого кола зацікавлених сторін – представників різних населених пунктів, різних підприємств, установ та організацій, різних політичних поглядів.

Під час дискусій, що відбувалися у процесі стратегування Малоперещепинської ОТГ, переважно, використовувався термін «стратегічне планування об'єднаної громади», ознаками якого є:

• середньостроковий (до 3 років) період планування. У новоствореної Малоперещепинської ОТГ, умовно кажучи, відсутня «історія», тобто, неможливо відстежити поведінку територіальної громади як цілісної територіальної соціально-економічної системи за попередні періоди, а період ідентифікації базових умов, які матимуть суттєвий вплив на подальшу суб'єктність ОТГ, відбуватиметься упродовж 2019-2021 років.

• стратегічний план розвитку громади повинен узгоджуватися зі стратегіями вищого рівня – області, країни. Наразі, стратегії вищого рівня розроблені на період до 2020 року.

2. Методологія та опис процесу роботи.

Підготовка стратегічного плану відбувалася у відповідності до методології, запропонованої Програмою для України з розширення прав і можливостей на місцевому рівні, підзвітності та розвитку «U-LEAD з Європою» та за допомогою Полтавського відокремленого підрозділу установи «Центр розвитку місцевого самоврядування».

Методологія розглядає сталість (сталий розвиток) і соціальну інтеграцію як основні принципи місцевого розвитку - як це викладено в таблиці 1.

Таблиця 1. Принципи місцевого розвитку

Відповідальне управління навколишнім середовищем та раціональним використанням природних ресурсів	Здорова і справедлива громади
• покращення обізнаності щодо обмежених природних ресурсів та небезпеки для середовища проживання • поліпшення середовища проживання, важливі природні ресурси зберігаються для майбутніх поколінь	• забезпечення різних потреб усіх громадян через сприяння особистому благополуччю та соціальній інтеграції • Забезпечення рівних шансів для всіх
Стала економіка	Практика належного управління
• створення сильної, динамічної і сталої економіки, яка забезпечує процвітання • створення рівних економічних можливостей для всіх. Екологічні втрати компенсують ті, хто їх спричиняє. Ефективне використання ресурсів стимулюється	• постійне вдосконалення ефективного управління із залученням творчості та енергії громадян

Залучення широкого кола громадян до створення стратегічного плану розвитку ОТГ дозволяє, ідентифікувати та знайти прийнятні шляхи усунення проблем громади, забезпечити налагодження діалогу між громадськістю та владою. При цьому однією з основних складових процесу планування є обов'язкова участь у ньому усіх активних та зацікавлених представників громади. Розроблений таким чином стратегічний план відображає інтереси усіх громадян, а тому сприймається громадою як «своя». Створений разом з громадою стратегічний план, незалежно від особистісних якостей керівників, або політичної ситуації, спрямовується на покращення стандартів життя, зміцнення місцевої демократії, виховання суспільно-активних громадян – патріотів своєї громади.

Розпорядженням Малоперещепинського сільського голови від 26 липня 2017 р. № 97/02-04 була сформована Робоча група з розробки Стратегічного плану розвитку Малоперещепинської територіальної громади на період до 2021 року (табл.2)

Таблиця 2. Склад робочої група з розробки Стратегічного плану розвитку Малоперещепинської територіальної громади

1	Троян А.Г.	сільський голова, голова робочої групи
2	Двірник Н.О.	спеціаліст з написання проектів, секретар робочої групи
3	Мазан В.В.	заступник сільського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, керівник громадської організації «Природоохоронна мисливсько-рибальська організація «За чисті плеса»
4	Жолоб Н.М.	секретар сільської ради
5	Козка Л.І.	виконуючий обов'язки старости сіл Пологи, Лисівка, Стрижівщина
6	Божко Н.І.	спеціаліст-землевпорядник
7	Сорокова В.Г.	Спеціаліст з культури
8	Деркач К.О.	спеціаліст ІІ категорії, юрисконсульт

9	Бровко І.О.	директор Пологівського НВК, депутат
10	Дудка В.В.	директор Старосанжарського ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. О.Мешко
11	Деркач Л.П.	заступник директора Пристанційнівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів, депутат
12	Шляхова Р.О.	учитель Пологівського НВК, депутат
13	Титар Р.Г.	учитель Малоперещепинського ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім.. М.А. Клименка, депутат
14	Баштова Л.С.	директор Малоперещепинського сільського будинку культури
15	Мазан І.О.	завідуюча Пристанційнівським сільським клубом
16	Циганчук Б.Д.	старший лісничий Малоперещепинського лісництва ДП "Новосанжарське ЛГ"
17	Рубайко Л.В.	депутат, пенсіонер
18	Дем'яненко Т.С.	директор Малоперещепинського ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. М.А. Клименка
19	Кравченко І.Є.	спеціаліст І категорії відділу освіти виконавчого комітету
20	Антонь В.Ю.	настоятель Свято-Успенського храму села Старі Санжари
21	Сімійон А.Г.	водій Малоперещепинської АЗПСМ
22	Курбанова Т.А.	Пенсіонер
23	Поставна Т.Ю.	депутат, приватний підприємець
24	Косиця Л.А.	депутат, менеджер села ТОВ «Агрофірма «Аршиця»
25	Коростельова А.А.	Студент
26	Малаштан В.Д.	Студент

Підготовка стратегічного плану розпочалася з представлення наявного потенціалу всіх населених пунктів громади та з проведення соціально-економічного аналізу, який включав у себе:

• дослідження основних тенденцій соціально-економічного розвитку сукупності населених пунктів Малоперещепинської ОТГ за попередній період, дослідження оточення (зовнішнього середовища) та оцінка можливостей розвитку громади,

• проведення у липні-жовтні 2018 року опитування 404 мешканців та 2 представників бізнесу Малоперещепинської ОТГ.

21 червня 2018 року в приміщенні сільської ради відбулося перше засідання членів Робочої групи, під час якого були проведені:

• ознайомлення з методичними рекомендаціями зі стратегічного планування

• визначено подальші кроки з розробки стратегії розвитку Малоперещепинської ОТГ

26 жовтня 2017 року в приміщенні Малоперещепинського ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. М.А. Клименка відбулося друге засідання членів Робочої групи, під час якого були проведені:

• презентація та обговорення результатів соціально-економічного аналізу громади,

• презентація та обговорення результатів соціологічного опитування жителів та представників бізнесу ,

• формулювання та обговорення прогнозів та сценаріїв розвитку громади,

• формулювання стратегічного бачення Малоперещепинської ОТГ

• проведення SWOT-аналізу – ідентифікація факторів SWOT,

• оголошення про підготовку технічних завдань на проекти розвитку, які відповідають завданням Стратегічному баченню.

На основі напрацювань засідання Робочої групи був розроблений проект SWOT-матриці – проведений аналіз взаємозв'язків факторів SWOT через матрицю SWOT/TOWS та підготовлені базові аналітичні висновки щодо порівняльних переваг, викликів та ризиків розвитку Малоперещепинської громади.

Упродовж листопада 2018 року відбувалася підготовка технічних завдань на проекти розвитку, які відповідають завданням Стратегії.

29 листопада 2017 року в приміщенні Малоперещепинської сільської ради відбулося третє засідання членів Робочої групи, під час якого

- визначено стратегічних, операційних цілей та завдань стратегії.
- проведено відбір та коригування технічних завдань на проекти розвитку для Стратегічного плану розвитку.

Четверте засідання робочої групи відбулось 5 грудня. На засіданні були доопрацьовано технічні завдання проектів та затверджено план моніторингу.

12 грудня відбулось громадське обговорення проекту документа.

20 грудня 2018 року на черговій сесії Малоперещепинської сільської ради було затверджено Стратегічний план розвитку Малоперещепинської територіальної громади до 2021 року.

Усі засідання Робочої групи проводилися у відкритому режимі, тому усі бажаючі мали можливість брати участь в розробці Стратегічного плану. Координація роботи та супровід розробки Стратегічного плану, методичне забезпечення, експертний аналіз даних і результатів досліджень, надання консультаційних послуг з питань стратегічного планування надавав радник Полтавського Центру розвитку місцевого самоврядування Вадим Штефан.

3. Соціально-економічний аналіз розвитку Малоперещепинської територіальної громади

1. Характеристика громади

1.1. Коротка характеристика громади і району

Малоперещепинська територіальна громада розташована в центрі України. Координати місцезнаходження адміністративного центра ОТГ - 49°39′ пн. ш. 34°58′ сх. д.

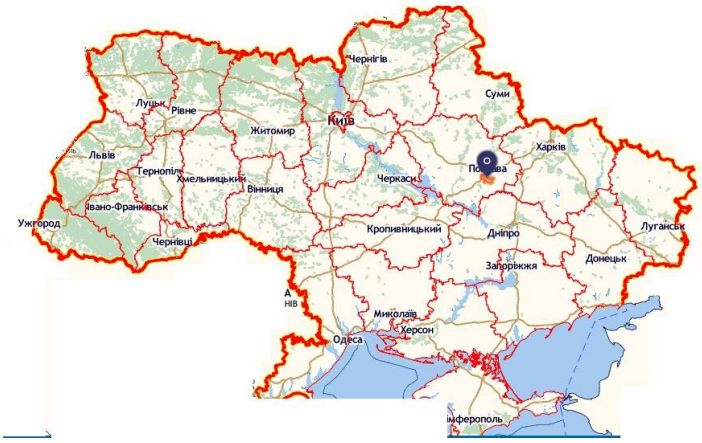

Рис. 1. Малоперещепинська територіальна громада на карті України

Таблиця 3. Порівняння громади, району, області

Регіони	Площа, км^2	Площа у % до загальної площі/району/області	Населення	Населення у % до загального населення/району/області	Густота населення
Громада	238,0781		4115		17,284
Район	1300	18,31	33960	12,117	26,123
Область	28800	0,827	1458200	0,282	50,632

Малоперещепинська об'єднана територіальна громада утворена 18 липня 2017 року в рамках адміністративно-територіальної реформи. До складу громади увійшли населені пункти: Старі Санжари, Пристанційне, Пологи, Велике Болото, Лисівка, Кустолове Перше, Маньківка, Стрижівщина з адміністративним центром Мала Перещепина. Малоперещепинська об'єднана територіальна громада згідно з адміністративно-територіальним устроєм України входить до складу Новосанжарського району Полтавської області.

Рис. 2. Карта Малоперещепинської ОТГ

Малоперещепинська ОТГ розташована у південно-східній частині Полтавської області на піщаній рівнині лівого берега річки Ворскла. Південно-східна частина села Старі Санжари – при терасоване зниження до річки Ворскли із заляганням ґрунтових вод на

глибині менше 3 м. На півдні села розташована заплава річки Ворскла з чотирма невеликими озерами, пасовищами та сіножатями. Рельєф території сіл Мала Перещепина, Пристанційне, Пологи, Велике Болото, Кустолове Перше, Маньківка, Лисівка, Стрижівщина – рівнина; села Старі Санжари – представлений широкою балкою із схилами і крутизною 2-3 градуси в південній експозиції.

1.2. Інформація про орган місцевого самоврядування

До складу Малоперещепинської сільської ради входить сільський голова та 22 депутати. До складу виконавчого комітету входять 7 осіб. Апарат сільської ради налічує 22 особи. Кадрами укомплектований неповністю.

1.3. Інформація про об'єднання громадян і засоби масової інформації

На території сільської ради діє 2 громадські організації:

- ГО «Культурно-просвітницька громада болгар «Кан Кубрат»
- ГО «Природоохоронна мисливсько-рибальська організація "За чисті плеса"»

Співпраця сільської ради з ними задовільна.

1.4. Історична довідка

Територія, де розташоване с. М. Перещепина, заселена давно. Про це свідчать дані археологічних розвідок. Поблизу виявлено залишки двох поселень пізньої бронзи (XVII – IX ст. до н.е.), поселення скіфських часів, два поселення та могильник ранньослов'янської (Черняхівської) культури (II – VI ст. н. е.). Сучасне село засновано в І половині XVII століття вихідцями з Правобережної України, які зазнавали утисків від польської шляхти. Виникненню населеного пункту сприяли наявність рибних ресурсів, пасовищ, відносна безпека завдяки особливостям рельєфу.

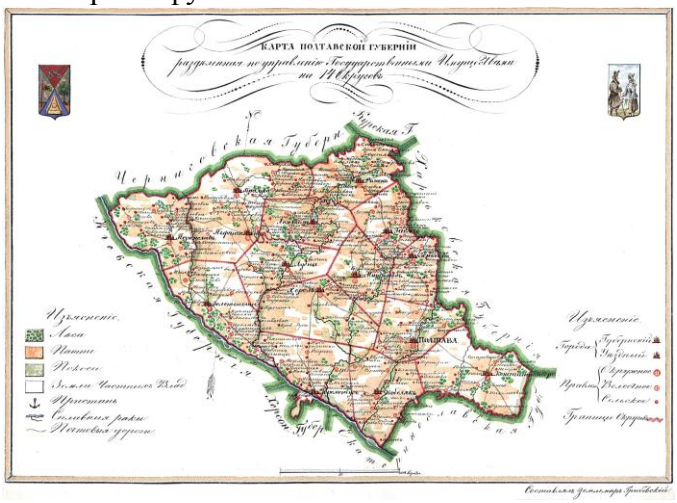

Рис 3. Карта Полтавської Губернії

Сучасне село Мала Перещепина було засноване в І половині XVII століття вихідцями з Правобережної України. Офіційна назва зареєстрована в 1846 році. Його виникненню сприяли різні фактори: наявність рибних ресурсів, пасовищ, відносна безпека завдяки особливостям рельєфу. З 1846 року Мала Перещепина – центр волості Констянтиноградського повіту. На той час проживало 1202 чоловік, головним чином – козаки.

29 травня (за старим стилем) 1912 року за північно-західною околицею села Мала Перещепина, на той час Констянтиноградського повіту Полтавської губернії, була виявлена одна з найсенсаційніших знахідок XX століття, яку випадково знайшли два хлопчики-пастушки, сини козаків, 12-літній Федір Деркач і 14-літній Карпо Маджар.

Після його знайдення у 1912 році в наукових колах довго точилися суперечки – кому ж він належав. Протягом багатьох сотень років полтавська земля ретельно приховувала цю таємницю. Більше семи десятиліть вчені як дореволюційного, так і радянського часу досліджували перещепинське диво, але воно так і не було належним чином вивчене.

Перещепинський скарб містить речі IV-VII ст. н.е. – давньогрецькі, візантійські, персидські, північнокавказькі тощо. Цей скарб досліджувало багато вчених як дореволюційного, так і радянського часу. На початку 1980-х років німецький учений Йоахім Вернер, а потім австрійський науковець Вернер Зайбт та болгарські історики й археологи, детально дослідили скарб і прочитали написи давньогрецькою мовою на перснях-печатках із нього. Базуючись на даних цих досліджень, Йоахім Вернер 1984 року видав монографію, присвячену Перещепинському скарбу. У ній він висунув версію про те, що біля Малої Перещепини знайшли поховання Кубрата – хана, а потім кагана Великої Булгарії, до складу якої в VII ст. н. е. входила й частина території сучасної України. Цієї ж думки дотримувалася і відомий полтавський історик та краєзнавець В. Н. Жук, яка багато років присвятила вивченню цієї проблеми, що найбільш повно знайшло втілення у її третьому виданні, уточненому і доповненому, монографії «Із сивої давнини. Нариси з історії України та Полтавщини (VII ст. до н.е. – XVI ст. н.е.)».

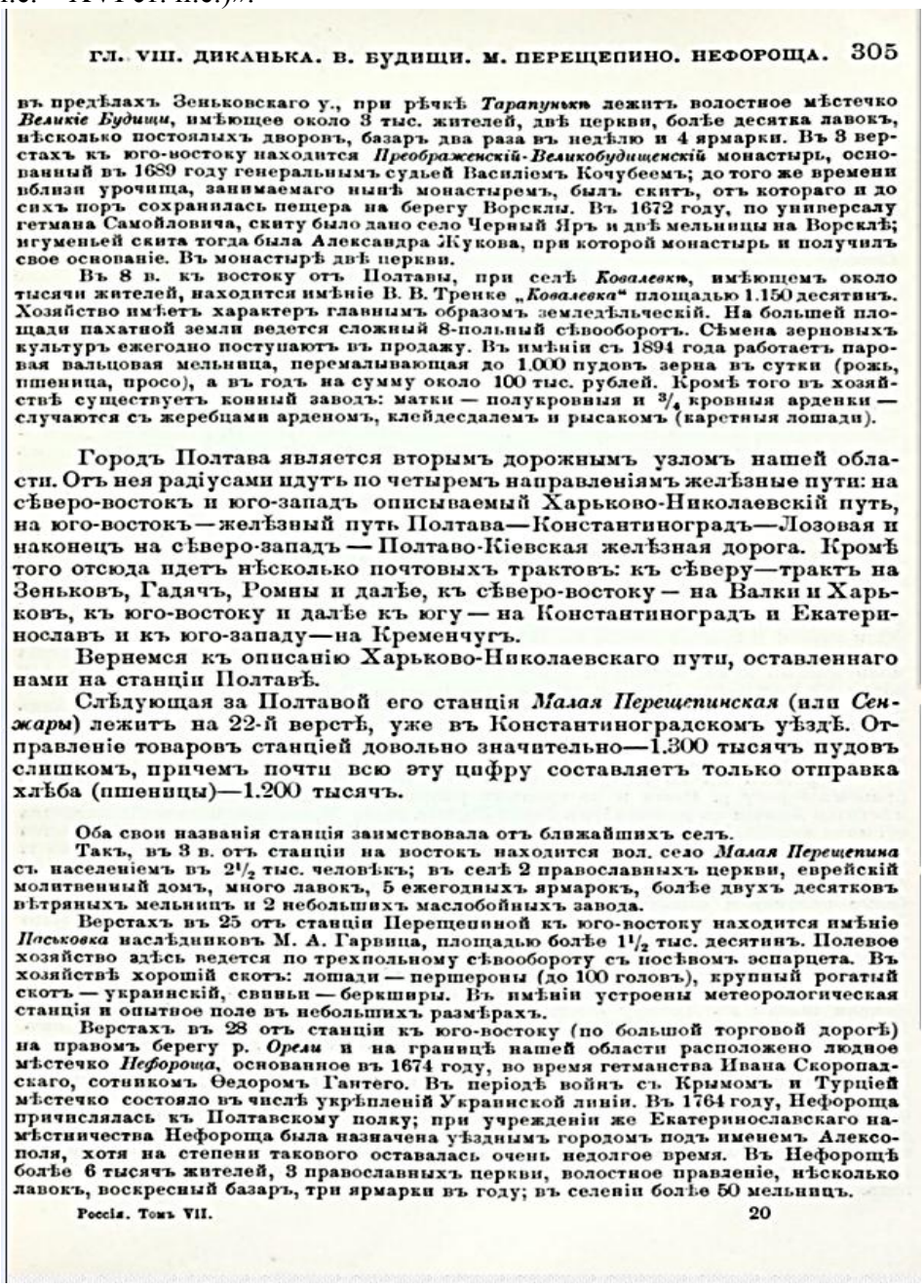

ГЛ. VIII. ДИКАНЬКА. В. БУДИЩИ. М. ПЕРЕЩЕПИНО. НЕФОРОЩА. 305

въ предѣлахъ Зеньковскаго у., при рѣчкѣ *Тарапунькѣ* лежитъ волостное мѣстечко *Великіе Будищи*, имѣющее около 3 тыс. жителей, двѣ церкви, болѣе десятка лавокъ, нѣсколько постоялыхъ дворовъ, базаръ два раза въ недѣлю и 4 ярмарки. Въ 3 верстахъ къ юго-востоку находится *Преображенскій-Великобудищенскій* монастырь, основанный въ 1689 году генеральнымъ судьей Василіемъ Кочубеемъ; до того же времени вблизи урочища, занимаемаго нынѣ монастыремъ, былъ скитъ, отъ котораго и до сихъ поръ сохранилась пещера на берегу Ворсклы. Въ 1672 году, по универсалу гетмана Самойловича, скиту было дано село Черный Яръ и двѣ мельницы на Ворсклѣ; игуменьей скита тогда была Александра Жукова, при которой монастырь и получилъ свое основаніе. Въ монастырѣ двѣ церкви.

Въ 8 в. къ востоку отъ Полтавы, при селѣ *Ковалевкѣ*, имѣющемъ около тысячи жителей, находится имѣніе В. В. Тренке „*Ковалевка*" площадью 1.150 десятинъ. Хозяйство имѣетъ характеръ главнымъ образомъ земледѣльческій. На большей площади пахатной земли ведется сложный 8-польный сѣвооборотъ. Сѣмена зерновыхъ культуръ ежегодно поступаютъ въ продажу. Въ имѣніи съ 1894 года работаетъ паровая вальцовая мельница, перемалывающая до 1.000 пудовъ зерна въ сутки (рожь, пшеница, просо), а въ годъ на сумму около 100 тыс. рублей. Кромѣ того въ хозяйствѣ существуетъ конный заводъ: матки — полукровныя и $^3/_4$ кровныя арденки — случаются съ жеребцами арденомъ, клейдесдалемъ и рысакомъ (каретныя лошади).

Городъ Полтава является вторымъ дорожнымъ узломъ нашей области. Отъ нея радіусами идутъ по четыремъ направленіямъ желѣзные пути: на сѣверо-востокъ и юго-западъ описываемый Харьково-Николаевскій путь, на юго-востокъ — желѣзный путь Полтава—Константиноградъ—Лозовая и наконецъ на сѣверо-западъ — Полтаво-Кіевская желѣзная дорога. Кромѣ того отсюда идетъ нѣсколько почтовыхъ трактовъ: къ сѣверу—трактъ на Зеньковъ, Гадячъ, Ромны и далѣе, къ сѣверо-востоку — на Валки и Харьковъ, къ юго-востоку и далѣе къ югу — на Константиноградъ и Екатеринославъ и къ юго-западу—на Кременчугъ.

Вернемся къ описанію Харьково-Николаевскаго пути, оставленнаго нами на станціи Полтавѣ.

Слѣдующая за Полтавой его станція *Малая Перещепинская* (или *Сенжары*) лежитъ на 22-й верстѣ, уже въ Константиноградскомъ уѣздѣ. Отправленіе товаровъ станціей довольно значительно—1.300 тысячъ пудовъ слишкомъ, причемъ почти всю эту цифру составляетъ только отправка хлѣба (пшеницы)—1.200 тысячъ.

Оба свои названія станція заимствовала отъ ближайшихъ селъ.

Такъ, въ 3 в. отъ станціи на востокъ находится вол. село *Малая Перещепина* съ населеніемъ въ $2^1/_2$ тыс. человѣкъ; въ селѣ 2 православныхъ церкви, еврейскій молитвенный домъ, много лавокъ, 5 ежегодныхъ ярмарокъ, болѣе двухъ десятковъ вѣтряныхъ мельницъ и 2 небольшихъ маслобойныхъ завода.

Верстахъ въ 25 отъ станціи Перещепиной къ юго-востоку находится имѣніе *Паськовка* наслѣдниковъ М. А. Гарвица, площадью болѣе $1^1/_2$ тыс. десятинъ. Полевое хозяйство здѣсь ведется по трехпольному сѣвообороту съ посѣвомъ эспарцета. Въ хозяйствѣ хорошій скотъ: лошади — першероны (до 100 головъ), крупный рогатый скотъ — украинскій, свиньи — беркширы. Въ имѣніи устроены метеорологическая станція и опытное поле въ небольшихъ размѣрахъ.

Верстахъ въ 28 отъ станціи къ юго-востоку (по большой торговой дорогѣ) на правомъ берегу р. *Орели* и на границѣ нашей области расположено людное мѣстечко *Нефороща*, основанное въ 1674 году, во время гетманства Ивана Скоропадскаго, сотникомъ Ѳедоромъ Гантего. Въ періодѣ войнъ съ Крымомъ и Турціей мѣстечко состояло въ числѣ укрѣпленій Украинской линіи. Въ 1764 году, Нефороща причислялась къ Полтавскому полку; при учрежденіи же Екатеринославскаго намѣстничества Нефороща была назначена уѣзднымъ городомъ подъ именемъ Александрополя, хотя на степени такового оставалась очень недолгое время. Въ Нефорощѣ болѣе 6 тысячъ жителей, 3 православныхъ церкви, волостное правленіе, нѣсколько лавокъ, воскресный базаръ, три ярмарки въ году; въ селеніи болѣе 50 мельницъ.

Россія. Томъ VII. 20

Рис.4 Письмові згадки про Малу Перещепину.

Завдяки теорії про поховання засновника Булгарії на теренах сучасної Полтавській області, на місці знайденого скарбу з'явився перший пам'ятний знак-комплекс, присвяче-

ний увічненню місця унікальної археологічної знахідки. У 1989 році делегація Болгарської Народної Республіки, працівники відділу археології Полтавського краєзнавчого музею та керівництво села на місці знахідки скарбу встановили перший пам'ятний знак, який мав вигляд азбестоцементної труби, забетонованої в землю. 18 серпня 2001 року під час I Всеукраїнського Собору болгар було встановлено новий пам'ятник. На піщаній основі розміщений постамент із брили чорного граніту, а на ньому встановлено вертикальну необроблену брилу з такого ж каменю. На лицьовому відполірованому боці обеліска зображення «тамги» - родового знаку хана, під яким напис: «В єднанні сила. Великий Кубрат VI —VII століття. Р.Х. От бога поставен Владетел на с

Пам'ятаючи свою історію, болгари України думають не лише про її збереження, а й розвиток. У 2008 році при посольстві Болгарії в Україні було створено Міжнародний благодійний фонд «Хан Кубрат», який зініціював проект розвитку інфраструктури навколо пам'ятника Кубрату з тим, щоб у подальшому включити його в туристичні маршрути по Україні. З часом комплекс буде доповнений альтанкою, дошкою-вказівником про час знахідки «скарбу», зеленими насадженнями навкруги,стоянкою для автомобілів, а початок доріжки позначатиме гранітна арка.

На території села Мала Перещепина музейна справа завжди була на високому рівні.

В п'ятдесяті роки учитель історії Малоперещепинської школи Пісоцький І. А. ініціює створення сільського краєзнавчого музею. Спершу він знаходився в приміщенні старого клубу, а потім у приміщенні старої школи. Значне місце зайняли у музеї і експонати про Перещепинський скарб: спогади Карпа Маджара, очевидців, малюнки речей зі скарбу. У музеї створено спеціальний куточок, присвячений українсько- болгарській дружбі, скарбу, першим соборам болгар в Україні на Перещепинській землі і володарю древньої Булгарії хану Кубрату. Кількість експонатів в цьому куточку весь час збільшувалася і виникла потреба виділитися в самостійний музей. У 2011 році в новому приміщенні Малоперещепинської середньої школи у вересні місяці було урочисто відкрито зал українсько-болгарської дружби. За час свого існування там побувало більше трьохсот делегацій з різних куточків не лише України, а й світу. Сюди приїздили делегації у складі як 2-5 чоловік, так і 200-300 осіб.

Перший Собор болгар України проходив з 17 по 19 серпня 2001 року. Його ініціатором була головний редактор газети «Роден край» Дора Костова. Підтримав цю ідею і допоміг організаційно депутат Верховної Ради третього скликання Микола Габер. Значний внесок у підготовці та проведенні собору зробила велика група небайдужих болгар і українців: Віра Жук, Пламен Павлов, Райна Манжукова, Андрій Река, Михайло Ченков, Іван Влаєв, Петро Карамалак, Соня і Ростислав Мартинюк. У дні Першого Собору болгар України на могилі Кубрата встановлено пам'ятний знак володареві Великої Булгарії, а неподалік, на околиці соснового лісу, - хрест, і закладено символічний камінь та капсулу з посиланням для нащадків.

Кожен Собор - це щось нове та унікальне, вони проходять під патронатом редакції газети «Роден край» під гаслом «Кубрат збирає своїх нащадків»

Містечко Мала Перещепина було велике. У 1903 р. сільськогосподарську продукцію переробляли на 20 вітряках і 2 невеликих олійницях. За даними Статистичного Бюро Полтавського Губернського Земства у селі діяв паровий вальцевий млин, який був у володінні Рєзницького Я. М. (вартістю 103111 рублів, тут працювало 18 робітників. Спорудив п'ятиповерховий паровий млин купець другої гільдії, єврей Яків Михайлович Рєзницький (Янкель Халімович) у 1903 – 1906 роках. Він за порівняно невисоку плату молов зерно жителям всієї округи. А ще завоював велику людську повагу за те, що замостив за власний рахунок бруківку - п'ятикілометрову ділянку дороги від залізничної станції до села, до свого млина, який стояв на віддаленій околиці. Частина бруківки збереглася і донині. Напередодні 1917 року Рєзницький продав млин за 200 тисяч рублів золотом і переїхав до Одеси.

Славиться село однією з найстаріших шкіл області. У 1846 році козацьке містечко стає центром Малоперещепинської волості Костянтиноградського повіту, до якого входило ще двадцять п’ять сіл та хуторів. На той час у волості школа існує лише у Малій Перещепині при Покровській церкві. У "Історії міст і сіл. Полтавська область" говориться, що школа була відкрита у 1946 році. Дані про існування у 1847 році приходського училища відомства Полтавської палати Державного майна є у "Полтавських губернських відомостях" за 1848 рік.

Крім 2 земських шкіл та міністерської, у Малій Перещепині існувала й школа для єврейських дітей, попечителем якої був Гілель Гуревич, який користувався повагою на селі.

У 1920 року на базі зразкового двокласного училища та церковнопарафіяльної школи було відкрито початкову та трудову семирічну школи,семирічна школа у 1935 року реорганізована у середню. Навчанням було охоплено велику кількість дітей (1500) не лише Малої Перещепини, а й навколишніх сіл. У зв’язку з великою кількістю учнів і труднощі в керівництві та контролі, від середньої школи у 1938 році відокремили неповну середню, яка розташувалася у трьох будинках і охопила 500 дітей.

1.5. Коротка характеристика області та району

Сильними сторонами Полтавщини, зокрема і Малоперещепинської територіальної громади є: вигідне економіко-географічне розташування між найбільшими регіональними ринками України, м’який клімат та наявність великої кількості сільськогосподарських земель, які є основою потужного та досить диверсифікованого агропромислового комплексу. Також громада, як частина Полтавської області, має значний потенціал для інтенсивного розвитку туристично-рекреаційної сфери, зокрема: розвитку зеленого, етнічного туризму – це об’єкти історико-архітектурної спадщини, традиційні народні промисли.

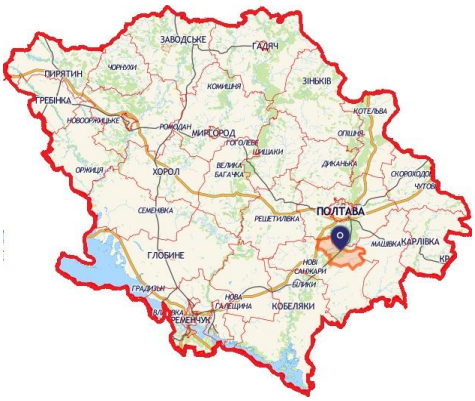

Рис. 5. Малоперещепинська ОТГ у структурі Полтавської області

1.6. Коротка характеристика громад – конкурентів

На півночі громада межує зі Щербанівською та Заворсклянською ОТГ, на сході – з Машівською та Михайлівською ОТГ, на заході – з Кунцівською сільською радою, на північному заході – з Мачухівською ОТГ, на південному заході – з Руденківською ОТГ, на південному сході – з Драбинівською ОТГ.

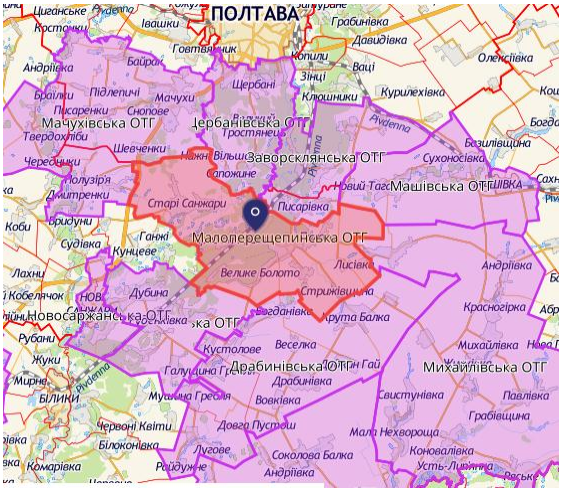

Рис. 6. Суміжні громади Малоперещепинської ОТГ

Таблиця 4. Порівняння з громадами-конкурентами

Показники	2017 рік		
	Малоперещепинська	**Заворсклянська**	**Руденківська**
Територія, км^2	238,0781	114,13	108,2563
Населення	4110	3164	4265
Якась одна сильна сторона, що надає перевагу у розвитку	Розвинена сільського-сподарська галузь, природні ресурси, об'єкти для туризму	Розвинена сільського-сподарська галузь	Розвинена сільського-сподарська галузь, транспортна інфраструктура

2. Земельні та природні ресурси

2.1. Земельні ресурси і територія громади

Загальна земельна площа складає 23807,8100 га, з них:

- землі сільськогосподарського призначення (рілля, сади, сіножаті, пасовища тощо)– 16445,6025 га;
- ліси та інші лісовкриті площі – 4591,2200 га;
- забудовані землі – 638,8206 га;
- відкриті заболочені землі – 1636,9500 га;
- води – 358,8200 га;
- відкриті землі без рослинного покриву або незначним рослинним покривом – 136,3969 га.

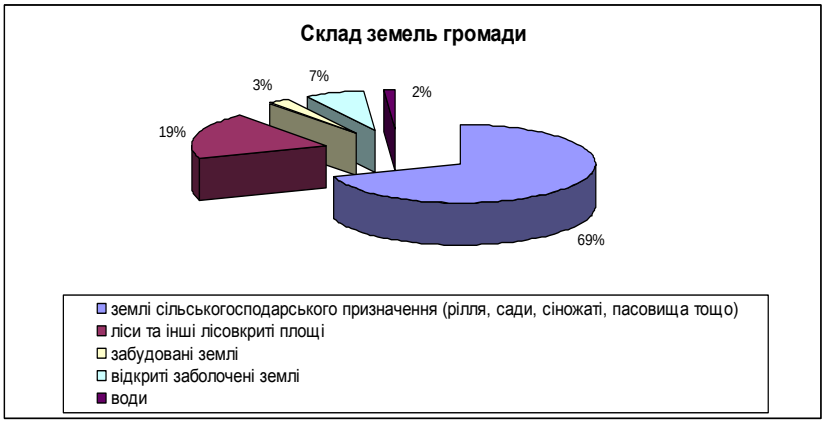

Серед ґрунтів переважають чорноземи (звичайні, типові, солонцюваті). У долинах річок – дернові піщані та глинисто-піщані ґрунти. Зустрічаються чорноземно-лучні, частково солонцюваті ґрунти.

Типи ґрунту	Загальна площа, тис. га
1. Сірі лісні, всього	89,6
2. Чорноземи	**1840,8**
3. Лучно-чорноземні солонцюваті	87,4
4. Лучно-солонцюваті	72,2
5. Дернові ґрунти	63,4
6. Інші	32,8
Всього	2186,2

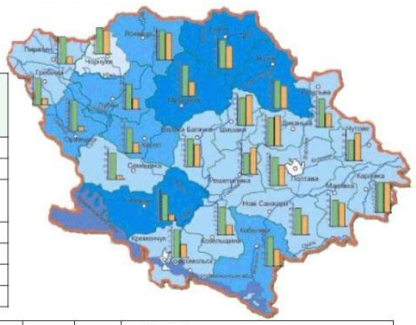

Рис. 7. Карта ґрунтів Полтавської області

Землі сільськогосподарського призначення орендують:

ТОВ "Агрофірма "Аршиця"	Вирощування зернових культур, 5257,4700 га
ПП «Ворскла»	Вирощування зернових культур, 704,5500 га
ТОВ «Елеватор «Чиста криниця»	Вирощування зернових культур, 629,0793 га
СФГ "Григор'єв М.Л."	Вирощування зернових культур, 321,2072 га
ТОВ «Востокстройгаз»	Вирощування зернових культур, 181,8055 га

СФГ «Валер»	Вирощування зернових культур, 140,1281 га
ФО Троян Г.Г.	Вирощування зернових культур, 111,6300 га
СФГ «Тихоненко»	Вирощування зернових культур, 104.2730 га
ФГ «Дарина 2014»	Вирощування зернових культур, 70,1500 га
ПСП “Нагода “	Вирощування зернових культур, 59,7725 га
ПП “ Вакарюк В.Б.“	Вирощування зернових культур, 52,0000 га
ФГ «Династія-2012»	Вирощування зернових культур, 45,6043 га
ТОВ ВКФ «Укрсельхозпром»	Вирощування зернових культур, 31,1500 га
ФОП «Таран Л.Ф.»	Вирощування зернових культур, 27,00 га
ПП Німець М.І.	Вирощування зернових культур, 10,3900 га
ФО Марусич Н.В.	Вирощування зернових культур, 2,0000 га
ФОП «Таран Л.Ф.»	Ставок 10,8 га

2.2. Містобудівні документи

На даний час у Малоперещепинській територіальній громаді не виготовлена необхідна земельна документація (генеральний план, зонування території тощо).

У більшості громадян не виготовлені документи на земельні ділянки для обслуговування будинків, а також документи на самі домоволодіння на основі яких сплачується податок на нерухоме майно.

2.3. Природні ресурси

Серед корисних копалин – пісок, глина, торф, нафта (Решетняківське родовище), природний газ.

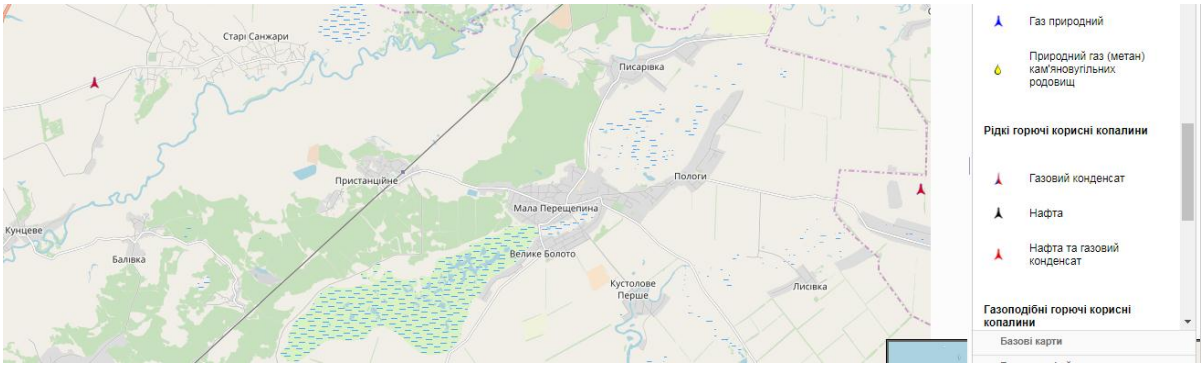

Рис. 8. Решетняківське родовище

На території громади є заказник загальнодержавного значення «Малоперещепинський», відомий ще під назвою «Велике болото». Ботанічний заказник - цінний у гідрологічному та біологічному відношеннях водно-ботанічного масиву. У 1937 році Малоперещепинське болото було оголошено заповідником обласного значення (рішенням Харківського облвиконкому), як цінний галофітний комплекс Лівобережного Лісостепу. У 1980 році – ботанічний заказник загальнодержавного значення. Малоперещепинське болото характеризується високими показниками флористичної, ценотичної, фауністичної репрезентативності. Наукова цінність його полягає у геолого гідрологічній унікальності. Ботанічний заказник є цінним об’єктом Ворсклянського екокоридору. Територія заказника, 640 га, розміщується в солончаковій улоговині геологічного походження і являє собою обводнену ділянку заплави р. Ворскла на уступі борової тераси. Вона зайнята галофітним, болотом із добре збереженою флорою і фауною. Тут зустрічаються рідкісні рослини, занесені до Червоної книги, велика кількість водо плаваючих птахів та інших представників фауни.

Також вся територія села Старі Санжари знаходиться у водоохоронній зоні. Екологічна ситуація задовільна. Слід відмітити, що на території громади є об’єкти природно-заповідного фонду, які в перспективі можуть виступати чинниками залучення туристів.

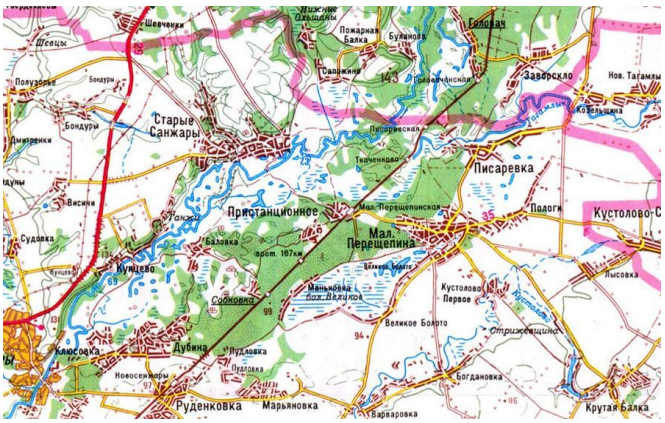

Рис. 9. Топографічна карта Малоперещепинської ОТГ

2.4. Кліматичні умови

Клімат помірно-континентальний, м'який, достатньо вологий. Зима малосніжна, нестійка, порівняно тепла, літо тепле і помірно вологе. У цілому, кліматичні умови області сприятливі для людей і розвитку сільськогосподарського виробництва.

3. Населення і трудові ресурси

3.1. Чисельність населення і демографічна ситуація

Таблиця 5. Природний та міграційний рух населення, осіб (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ)

Показники	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Народжені	33	30	33	28	28	25
Померлі	106	87	107	92	99	78
Природний приріст	-73	-57	-74	-64	-71	-53
Прибулі	69	63	86	96	105	94
Вибулі	45	78	66	49	52	70
Сальдо міграції	+24	-15	+20	+47	+53	+24
Загальне збільшення (зменшення)	-49	-73	-54	-17	-18	-29

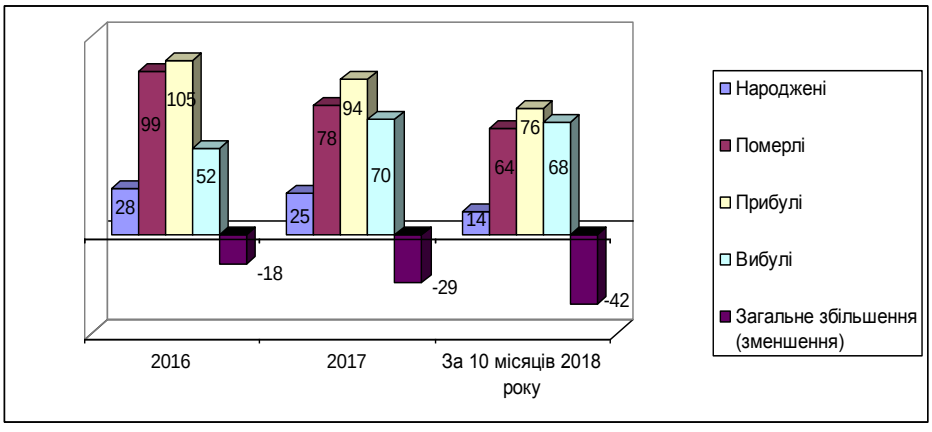

Таблиця 6. Розподіл населення за віком, осіб (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ)

Показники	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Населення у віці:						
Всього	4302	4239	4172	4168	4117	4121
Працездатному	2108	2118	2122	2141	2116	2108
старшому за працездатний	1589	1506	1406	1373	1309	1305
Діти дошкільного віку	243	252	258	271	291	293
Діти шкільного віку	362	363	386	383	401	415

Таблиця 7. Розподіл населення за віком у населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ станом на 2017 рік, осіб

Показники	Мала Перещепина	Старі Санжари	Пристанційне	Пологи	Велике Болото	Лисівка	Кустолове Перше	Маньківка	Стрижівщина
Населення у віці:	1671	1039	773	460	117	30	12	6	-
молодшому за працездатний	53	17	12	9	4	-	-	-	-
Працездатному	822	529	345	268	70	-	9	4	-
старшому за працездатний	543	313	283	82	28	30	3	1	-
Діти дошкільного віку	103	78	45	36	5	-	-	1	-
Діти шкільного віку	150	102	88	65	10	-	-	-	-

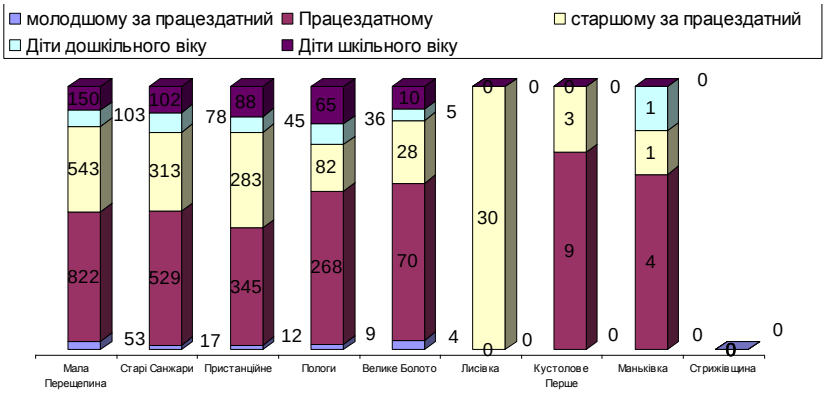

3.2. Зайнятість населення та безробіття

Таблиця 8. Загальні тенденції зміни зайнятості, осіб (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ)

Регіони	2014	2015	2016	2017
Зайняті громадяни	1013	1063	1077	1147
Незайняті громадяни	1062	1013	1012	1177
Перебувають в службі зайнятості	90	104	94	70

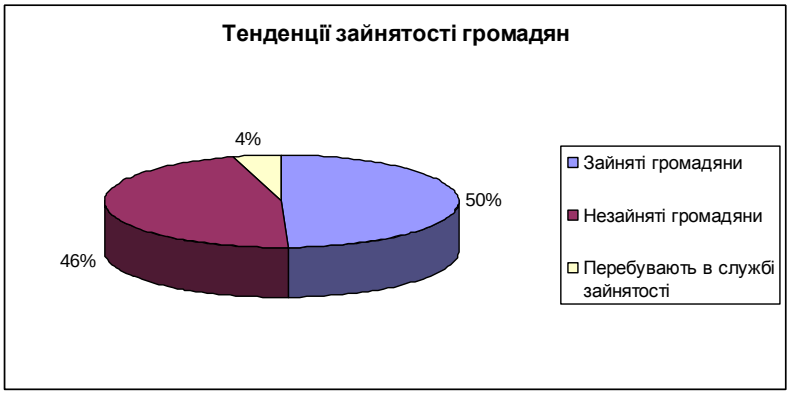

4.1. Суб'єкти господарської діяльності

На території Малоперещепинської сільської ради здійснюють свою діяльність 57 підприємств, серед них приватних підприємців 49, підприємств малого бізнесу 6, середнього - 2. Найбільшими роботодавцями у Малоперещепинській територіальній громаді є підприємства аграрної сфери. Взагалі у громаді немає приватних підприємств в галузі освіти, охорони здоров'я, соціальної допомоги, культури, мистецтва та розваг, щодо здійснення операцій з нерухомим майном

За останні роки прослідковується тенденція до зменшення кількості офіційно зареєстрований приватних підприємців. Разом із тим багато громадян, які мають земельні ділянки та здають їх в оренду агропідприємствам, розривають договори оренди та стають одноосібниками. Вони само зайняті у галузі сільського господарства, отже, є підґрунтя для розвитку сільськогосподарських кооперативів.

Таблиця 9. Розподіл компаній приватного сектору за чисельністю та видами діяльності

Види економічної діяльності	***Кількість та % компаній***								
	Усього	***Мікро***		***Малі***		***Середні***		***Великі***	
		одиниць	***%***	***одиниць***	***%***	***одиниць***	***%***	***одиниць***	***%***
сільське, лісове та рибне господарство	17	14	24,5 %	1	1,8 %	2	3,5 %	-	-
промисловість	4	1	1,8 %	3	5,2 %				
оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	27	26	45,6 %	1	1,8 %	-	-	-	-
транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	4	4	7,0 %	-	-	-	-	-	-
тимчасове розміщування й організація харчування	1	1	1,8 %	-	-	-	-	-	-
надання інших видів послуг		3	5,2 %	1	1,8 %	-	-	-	-
Разом:	57	49	85,9 %	6	10,6 %	2	3,5 %	-	-

Можна зробити висновки, що основними перевагами місцевої економіки є

- велика кількість підприємств сільського господарства,
- економічний інтерес мешканців до самостійного ведення господарської діяльності при пересторогах працювати в легальному правовому полі.

Недоліком є відсутність підприємств громадського харчування та туристичної сфери. Перспективними галузями, на яких фокусується план МЕР, є туризм, переробна промисловість та розвиток кооперативів. З їх розвитком виникне потреба для відкриття і діяльності підприємств тимчасового розміщення та організації харчування, надання послуг.

5. Фінансовий стан та бюджет громади.

Таблиця 10. Сукупний дохід сільських рад Малоперещепинської ОТГ за минулі роки

	2015	**2016**	**2017**	**2018 1 рік об'єднання**
Доходи	4313323,29	5604317,12	7127682,15	24590000

Таблиця 11. Доходи бюджету на 2019 рік

Податок та збір на доходи фізичних осіб	7006740
Податок на прибуток підприємств	1700
Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів	270300

Рентна плата за користування надрами	1718000
Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів	30000
Податок на майно	3989300
Єдиний податок	2598870
Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності	302400
Надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством	100000
Базова дотація	1458100
Освітня субвенція	10646800
Медична субвенція	698200
Дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків на утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної дотації з державного бюджету	1008600
Субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	140693
Субвенція з місцевого бюджету на проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів, за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	30297

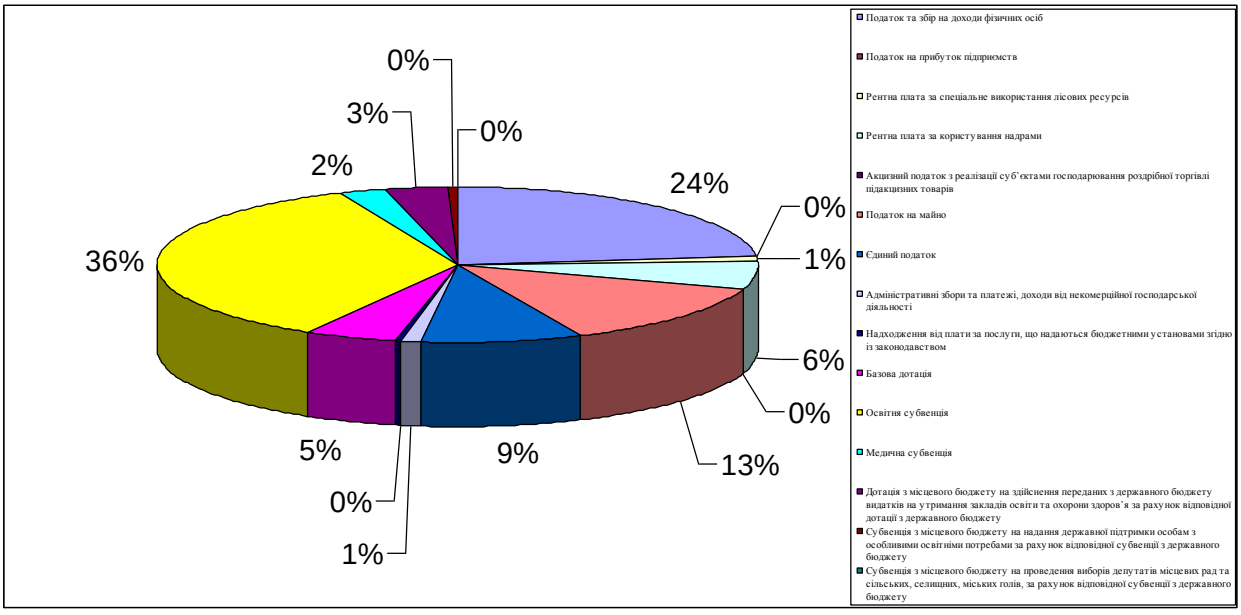

Таблиця 12. Податкові надходження

Податок та збір на доходи фізичних осіб	7006740
Податок на прибуток підприємств	1700
Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів	270300
Рентна плата за користування надрами	1718000

Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів	30000
Податок на майно	3989300
Єдиний податок	2598870

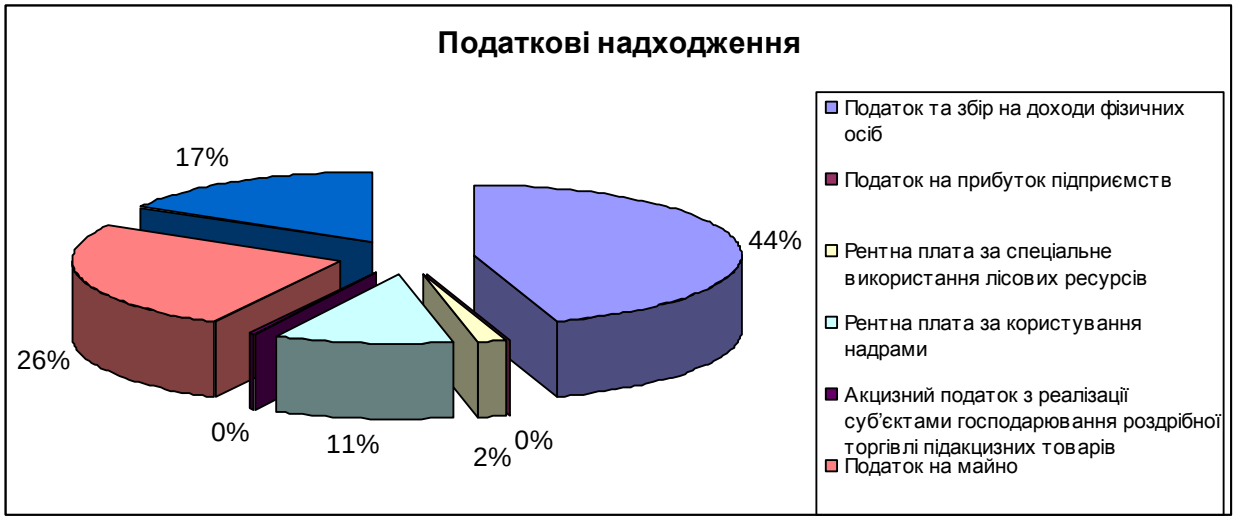

Таблиця 13. Неподаткові надходження

Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності	302400
Надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством	100000

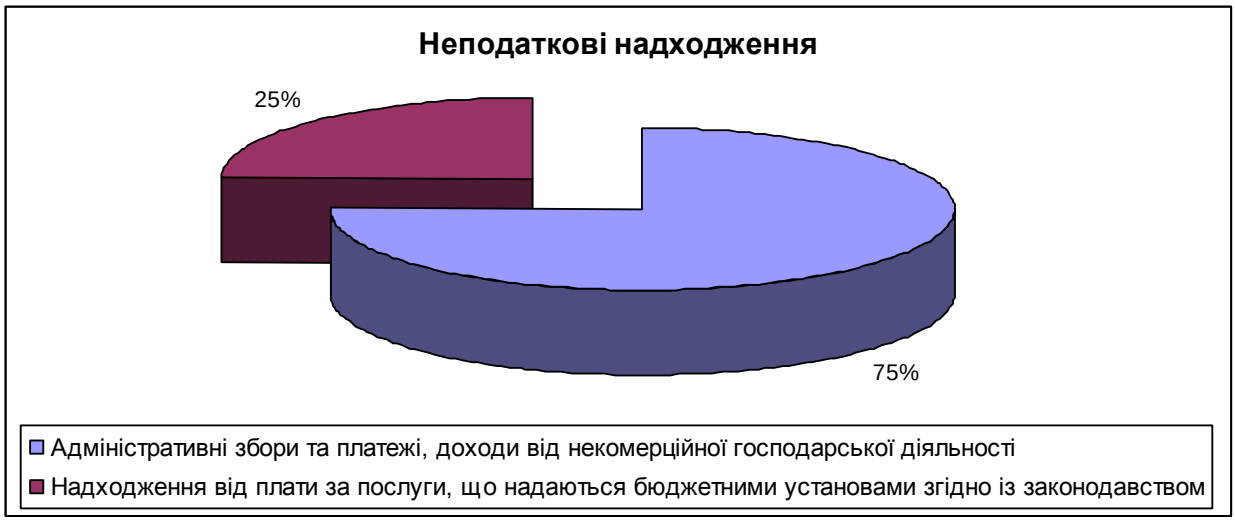

Таблиця 14. Офіційні трансферти

Базова дотація	1458100
Освітня субвенція	10646800
Медична субвенція	698200

Дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків на утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної дотації з державного бюджету	1008600
Субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	140693
Субвенція з місцевого бюджету на проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів, за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	30297

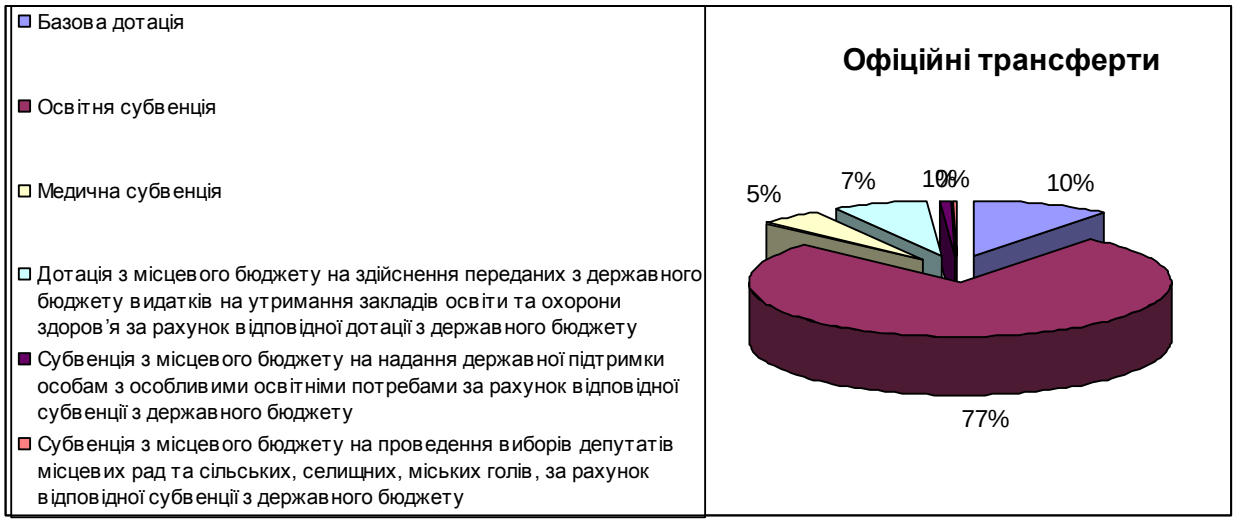

6. Фінансова інфраструктура та мережа підтримки бізнесу

На території громади бізнес-центри, бізнес-інкубатори, консультаційні центри, агенції місцевого розвитку не функціонують. На території громади відсутні фінансові установи, які можуть надавати фінансування підприємцям та підприємствам. За отриманням фінансової допомоги сільгоспвиробники звертаються до банківських установ у смт. Нові Санжари або м. Полтава.

7. Транспортна інфраструктура і зв'язок

Відстань від адміністративного центру громади до районного центру смт. Нові Санжари – 25 км, до обласного центру м. Полтава – 40 км, до м. Києва – 381 км. До міжнародних аеропортів «Полтава» - 47 км, «Бориспіль» - 349 км, до Кременчуцького річкового порту – 153 км, до Маріупольського морського порту – 540,4 км.

Через територію громади проходять місцеві дороги обласного значення: О1716230 (М-22) – Старі Санжари, О1716237 Пристанційне – Мала Перещепина – Кустолово-Суходілка – Лип'янка, О1719280 Портнівка – Козельщина – Мала Перещепина – Галущина Гребля; та районного значення: С171607(М-22) - Ганжі - Старі Санжари, С171613 Пристанційне – Маньківка, С171616 (Пристанційне – Липянка) – Лисівка, С171617 Мала Перещепина - Крута Балка. Протяжність доріг – 48 км, в тому числі з твердим – 36 км. Дороги зношені, потребують капітального ремонту, частково освітлені, облаштовані дорожніми знаками. Для проведення реконструкції дорожнього покриття використовується механізм спів фінансування із сільського та обласного бюджетів.

Залізничний транспорт представлений Південною залізницею, а саме залізничною станцією Малоперещепинська, ВП «Полтавська дирекція залізничних перевезень». Залізничний транспорт забезпечує перевезення пасажирів у напрямку Полтава - Кременчук.

Адміністративний центр громади знаходиться за 3 км від залізничної станції Малоперещепинська

Автобусне сполучення з обласним центром здійснюють приватні перевізники ПП Пергат А. та ПП Гришко, з районним центром – Малоперещепинське сільське комунальне господарство.

Функціонують на території громади 3 поштових відділення у селах Мала Перещепина, Старі Санжари та Пристанційне. Послуги з перевезення вантажів надають приватні підприємці ПП Чаленко І.О., ПП Штепа О. А. та ПП Ничипорчук О.І.

Дротове телефонне підключення здійснює «Укртелеком». Покриття стільниковим зв'язком здійснюється від мобільних операторів Kyivstar, Vodafone. Підключення до інтернет мережі здійснюють компанії I-NET, Avator.

8. Інфраструктура торгівлі та послуг

8.1. Мережа закладів торгівлі та громадського харчування

Підприємства роздрібної торгівлі: ДП «Малоперещепинське», Новосанжарське споживче товариство, ПП Колєснікова М.Д., ПП Янко Л.М., ПП Фіцай Н.І., ПП Лобань Н.І., ПП Наваріч К.А., ПП Соколова А.Г., ПП Руденко В.О., ПП Ковіна Л.Й., ПП Тимохіна Л. А., ПП Поставна Т. Ю., ПП Шрамко О.М., ПП Борисенко О.В., ПП Низовець І.Г., ПП Сивокінь О.М., ПП Гордієнко Л. І., ПП Мокляк В.П., ПП Шаповал І.І., ПП Шаповал Ю.Л., ПП Явтушенко С.В., ПП Гапікало Г.В., ПП Лазоренко С.В., ПП Лигіна В.С., ПП «Юридичний консалтинг», ПП Мороз О.І., ФОП Соловей В.А., ФОП Соловей Н.В.

Як підприємства тимчасового розміщування й організація харчування є кафетерій.

8.2. Мережа закладів побутового обслуговування

Підприємства побутового обслуговування: ТОВ «Жардін косметик», ПП Матієшина О. Є., ПП Сагло К.І., ПП Лазоренко О.А.

8.3. Туристична інфраструктура

Малоперещепинська територіальна громада має мальовничу природу. На території громади є заказник загальнодержавного значення «Малоперещепинський», відомий ще під назвою «Велике болото». На півдні села Старі Санжари розташована заплава річки Ворскла з чотирма невеликими озерами, пасовищами та сіножатями. Рельєф території села представлений широкою балкою із схилами і крутизною 2-3 градуси в південній експозиції.

Також громада має багате історичне минуле. Наявні музейних закладів: 3 сільські краєзнавчі музеї (с. Пологи, с. Мала Перещепина, с. Старі Санжари), кімната-музей історії школи, кімната українсько-болгарської дружби.

Пам'ятний знак на місці поховання хана Кубрата – володаря Великої Булгарії. Щорічно традиційно проводяться собори болгар «Кубрат збирає своїх нащадків».

Стела загиблих воїнів, братські та солдатські могили.

Відсутні підприємства громадського харчування та туристичної сфери.

9. Житлово-комунальна та енергетична інфраструктура

9.1. Житловий фонд

Таблиця 15. Стан житлового фонду громади

Показники	2017
Заселені будинки разом	1827
у тому числі:- індивідуальні будинки	1827
Житловий фонд, тис. кв. м загальної площі	105672

Таблиця 16. Введення нового житла (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ)

Показники	2013	2014	2015	2016	2017
Новозбудовані житлові будинки разом	2	2	-	-	-
у тому числі індивідуальні будинки	2	2	-	-	-

9.2. Комунальна інфраструктура та інженерні мережі

- ***Водопостачання та водовідведення***

На території функціонує Малоперещепинське сільське комунальне господарство, яке постачає холодну воду та організовує вивіз ТПВ.

На балансі сільської ради знаходиться 8 свердловин, 8 водонапірних веж та 26,5 км водогону, що забезпечують на 59 % населення с. Мала Перещепина та на 90% населення с. Старі Санжари питною водою. Жителі інших сіл громади не забезпечені централізованим водопостачанням.

Забезпеченість спецтехнікою:

- автомобіль ЗАЗ 110307;
- екскаватор ЭО-2621;
- трактор колісний Беларус 320.4 М;
- трактор колісний Беларус 320.4;
- подрібнювач гілок АМ-120 БД;
- подрібнювач гілок AL-KO LH 2800;
- косарка роторна WIRAX 1.35.

Документи на користування земельною ділянкою під сміттєзвалищем неоформлені. Паспорт об'єкту неоформлений. Питання збору та вивозу сміття не вирішене.
Основними проблемами з водою є відсутність водозабезпечення в більшості населених пунктів та зношеність об'єктів систем водопостачання. Необхідна реконструкція водогонів та продовження будівництва нових.

- ***Газопостачання***

Постачання природного газу здійснює Новосанжарський ДГП ПАТ «ПОЛТАВАГАЗ». Газопроводів з високим тиском – 74,48, середнім тиском – 15,2 км, низьким тиском – 55 км, шкафні газороздільні пункти – 15, РДГС – 261. Газифіковано 1263 домогосподарств, твердим паливом та скрапленим газом користуються 422 домогосподарство.

- ***Електропостачання***

Постачання електроенергії здійснює Новосанжарська філія ПАТ «ПОЛТАВАОБЛЕНЕРГО». Реконструкція вуличного освітлення проведена на 24-х КТП (92 %), на 2-х КТП (8 %) ще потрібно її провести.

10. Соціальна інфраструктура

10.1. Мережа закладів освіти

Таблиця 17. Дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади

Показники	2013	2014	2015	2016	2017
Кількість дошкільних закладів, одиниць	2	2	2	2	2
Кількість дітей в дошкільних закладів, осіб	54	56	58	59	58
Кількість загальноосвітніх навчальних закладів, одиниць	4	4	4	4	4
Кількість учнів у загальноосвітніх навчальних закладах, осіб	326	345	384	388	390
Кількість вчителів у загальноосвітніх навчальних закладах, осіб	70	70	69	71	72

Таблиця 18. Перелік та опис дошкільних та шкільних закладів.

№	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонту	Наповненість	Основна проблема
1	Малоперещепинський ЗЗСО вул. Клименка 14, с. Мала Перещепина	1985	155	Проведення ремонту, термомодернізації. Матеріально-технічне забезпечення.
2	Малоперещепинський ЗДО вул. Клименка 12, с. Мала Перещепина	1978	38	Проведення ремонту, термомодернізації, відкриття додаткових груп. Матеріально-технічне забезпечення.
3	Старосанжарський ЗЗСО вул. Старосанжарська 73, с. Старі Санжари	1913	106	Проведення ремонту, термомодернізації. Матеріально-технічне забезпечення.
4	Старосанжарський ЗДО вул. Тараса Рибаса 17, с. Старі Санжари	1987	26	Проведення ремонту, термомодернізації, відкриття додаткових груп. Матеріально-технічне забезпечення.
5	Пологівський НВК вул. Тараса Шевченка 1А, с. Пологи	1975	56	Проведення ремонту, термомодернізації. Матеріально-технічне забезпечення.
6	Пристанційнівський ЗЗСО вул. Шкільна 53А, с. Пристанційне	1959	77	Проведення ремонту, термомодернізації. Матеріально-технічне забезпечення.

10.2. Мережа закладів охорони здоров'я

На території громади функціонують:

- амбулаторія загальної практики сімейної медицини у с. Мала Перещепина (1 сімейний лікар);
- амбулаторія загальної практики сімейної медицини с. Старі Санжари (1 сімейний лікар);
- ФАП с. Пристанційне;
- ФАП с. Пологи.

Крім того на території Малоперещепинської громади функціонують дві дільничні лікарні ветеринарної медицини у с. Мала Перещепина та с. Старі Санжари, аптека № 84 у с. Мала Перещепина та аптека № 34 у с. Старі Санжари.

10.3. Заклади культури

На території громади функціонують:

- Малоперещепинський сільський будинок культури
- Старосанжарський сільський будинок культури
- Пристанційнівський сільський клуб
- Пологівський сільський клуб
- Малоперещепинська сільська бібліотека
- Старосанжарська сільська бібліотека
- Пристанційнівська сільська бібліотека
- Пологівська сільська бібліотека

11. Стан навколишнього природного середовища

На території функціонує Малоперещепинське сільське комунальне господарство, яке організовує вивіз ТПВ. Документи на користування земельною ділянкою під сміттєзвалищем неоформлені. Паспорт об’єкту неоформлений. Питання збору та вивозу сміття не вирішене. Тому однією з проблем є засмічення території та створення нових стихійних сміттєзвалищ. Шляхом вирішення є розроблення схеми, графіку та організація вивозу ТПВ власними силами або використовуючи механізм співробітництва громад.

4. Сценарії розвитку Малоперещепинської ОТГ

Сценарне моделювання є важливою методологічною базою стратегічного вибору. Сценарій – деяка послідовність подій, які можуть відбутися в майбутньому із значною долею ймовірності за певних умов. Такі умови, або фактори, можуть бути як зовнішні, так і внутрішні.

Іншими словами, в основі кожного сценарію повинні бути покладені базові сценарні припущення, за яких можуть виникати ті чи інші фактори впливу.

Зважаючи на те, що для новоствореної ОТГ дуже мало даних для відстеження попередньої динаміки соціально-економічних процесів, повноцінне формулювання сценаріїв стане можливим під час наступних періодів стратегічного планування – через 3-5 років). Таким чином, наведені нижче елементи сценарного моделювання відображають, передусім, вплив зовнішніх факторів на громаду.

Основними сценаріями розвитку є: інерційний (песимістичний) та модернізаційний (реалістичний).

Інерційний сценарій розвитку.

Інерційний (песимістичний), сценарій розвитку ОТГ формується за комплексу припущень, що тривкий у часі (горизонті планування) баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади як соціально-економічної системи залишається незмінним, тобто послідовність станів системи змінюється за інерцією: громада рухається по інерції, суспільно-економічний стан країни не сприяє розвитку.

Інерційний сценарій

Базові припущення – національний рівень:

1. Військовий конфлікт на Сході України заморожується
2. Зростають видатки Бюджету на утримання армії та ВПК
3. Рівень корупції в країні зменшується незначно – замість реальних реформ спостерігаємо їх імітацію
4. Децентралізація проходить мляво, основні заходи відкладаються до 2021 р.
5. Обмеження самоврядування національною політикою (зміна ЗУ «Про державний бюджет» тощо)
6. Гривня підтримується виключно міжнародними кредитами, продовжується неконтрольована інфляція
7. Державні інвестиції у розвиток інфраструктури (дороги, колії, транспортна інфраструктура) забезпечують лише 10-15% необхідних обсягів
8. Інвестиційна привабливість України залишається низькою, рівень залучення інвестицій не зростає
9. Податковий тиск на підприємців залишається високий, в тіні продовжує залишатися більше 50% малого і середнього бізнесу
10. Доходи населення зростають повільно
11. В умовах суттєвої корекції тарифів на газ підвищується вірогідність збільшення рівня не платежів населення, що призводить до поглиблення кризи в ЖКГ.

Базові припущення – місцевий рівень:

1. Через запровадження безвізового режиму та низького рівня заробітних плат відчувається «відтік» робочої сили за кордон
2. Бізнес-клімат у громаді на тому ж рівні
3. Структура економіки громади виразно диференційована на економіку області.
4. Рівень купівельної спроможності населення низький.
5. Рівень реальної бюджетної забезпеченості громади дещо покращується внаслідок створення ОТГ.
6. Громада не в змозі використати туристичний потенціал, а тому кількість туристів вкрай низька.

7. Невідповідність ринку праці наявним вакансіям в ОТГ, що призводить до високого рівня безробіття.

Результат інерційного сценарію:

• Демографічна ситуація на найближчі роки залишається без змін, погіршуючись в окремих сільських територіях громади, при цьому вікова структура населення змінюється в бік скорочення працездатного населення та його «старіння», що, відповідно, призводить до зростання навантаження на працездатне населення.

• Внаслідок запровадження безвізового режиму та низького рівня заробітних плат відбувається «відтік» робочої сили за кордон

• Сільські території продовжують занепадати через відсутність місць праці та реальних джерел доходів сільського населення.

• Несприятливий підприємницький клімат та низька інвестиційна привабливість громади не сприяють зниженню рівня тінізації економіки. Реальний сектор економіки повільно скорочується.

• Через невідповідність ринку праці наявним вакансіям в ОТГ відбувається ріст рівня безробіття.

• Внаслідок зростання доходів бюджету після об'єднання дещо покращуються окремі об’єкти інженерно-комунальної інфраструктури громади, однак розпорошення коштів по населених пунктах території не дозволяє створити кумулятивного ефекту: модернізація інфраструктури розтягується на довгі роки.

Модернізаційний сценарій розвитку

Модернізаційний (реалістичний) сценарій розвитку будується на припущеннях, за яких формуються найсприятливіші зовнішні (глобальні та національні) та внутрішні (ті, які громада здатна створити самостійно) фактори впливу: громада активно використовує можливості в умовах швидкого суспільно-економічного розвитку країни.

Модернізаційний сценарій

Базові припущення - національний та регіональний рівень:

1. Протистояння на Сході України припиняється
2. Видатки на оборону країни та підтримки ЗСУ стабілізуються
3. Рішуче впроваджуються системні реформи: судова, податкова, децентралізація та ін.
4. Гривня стабільна
5. Інвестиційна привабливість країни покращується
6. Податкова реформа виводить бізнес із «тіні»
8. Соціальна політика держави мінімізує ризики росту не платежів внаслідок зростання тарифів на комунальні послуги
9. Ефективно працює ДФРР
10. Регіон приймає активно впроваджує Стратегію розвитку до 2020 року та розробляє нову, де враховано інтереси Малоперещепинської ОТГ.
11. Завдяки медичній реформі підвищиться рівень надання медичних послуг.
12. Прийняття Закону України «Про передачу повноважень розпорядження землями поза межами населених пунктів в ОТГ» стане потужним фактором залучення інвестицій у громаду.
13. Продовження євроінтеграційних процесів сприятиме зростанню зацікавленості інвесторів до України

Базові припущення – місцевий рівень:

1. Громада формує власну ідентичність («візерунок») та «якірні точки» розвитку території
2. Громада ефективно використовує своє місце розташування
3. Сформовані базові планувальні документи громади: стратегія, зонування земель громади, схему планування громади, інвестиційний паспорт громади

4. «Відтік» робочої сили за кордон припиняється, внаслідок підвищення заробітної плати жителі громади починають повертатися з-за кордону

5. У громаді покращується підприємницький та інвестиційний клімат – громада стає привабливою для інвесторів

6. Створюються привабливі інвестиційні пропозиції у сферах переробки с/г продукції.

7. Громада є активним учасником впровадження Стратегії розвитку регіону та, відповідно, реципієнтом Державного Фонду регіонального розвитку та програм міжнародної технічної допомоги.

8. Громада ефективно використовує державні субвенції на розвиток інфраструктури

9. Дещо покращується інфраструктура внаслідок надходжень додаткових коштів до бюджету в рамках фінансової децентралізації

10. Громада ефективно використовує туристичний потенціал.

Результат модернізаційного сценарію:

- Громада поступово формує свій новий імідж як інвестиційно привабливої території: високотехнологічний та екологічний. Внаслідок ефективної політики місцевої та регіональної влади, вдалого географічного розташування та позитивних прикладів діяльності підприємств з іноземними інвестиціями, які ефективно діють та надають приклад іншим інвесторам.
- Громада залучає стратегічних інвесторів у пріоритетні галузі економіки та сільського господарства.

•Рівень захворюваності жителів ОТГ знижується.

•Існуючі виробництва на території громади модернізуються та збільшують обсяги виробництва промислової продукції. Громада здійснює інвентаризацію земель та формує портфель привабливих інвестиційних пропозицій, активно просуваючи їх на інвестиційні ринки.

- В громаду поступово заходять стратегічні інвестори, зокрема у галузі з високою доданою вартістю, а також у сфері рекреації. Відкриваються нові підприємства.
- Навколо стратегічних інвесторів активізується малий і середній бізнес, заповнюючи логістично-послугову нішу.
- Активно розвивається туризм та сільськогосподарські підприємства.
- Зростає рівень доходів населення, що пожвавлює внутрішній ринок.

•Проекти розвитку в рамках реалізації Стратегії розвитку області активізують економічне життя на сільських територіях, формуючи «якірні точки» економічного зростання, зокрема, це розвиток кооперативного руху, створення неаграрних видів бізнесу тощо.

5. SWOT-аналіз Малоперещепинської територіальної громади.

Таблиця 19. SWOT-аналіз Малоперещепинської територіальної громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
• вигідне географічне, розташування з близькістю до міста Полтава; до головних залізничних та автомагістралей; • природні ресурси (ґрунти – переважно чорноземи, очерет тощо) та корисні копалини (пісок, нафта, природний газ, торф); • наявність заказника загальнодержавного значення «Малоперещепинський», відомий ще під назвою «Велике болото»; • розвинена сільськогосподарська сфера (зерновиробництво); • наявність земель колективної власності; • наявність злітно-посадкової смуги для так званої «малої авіації»; • наявність історичних пам'яток.	• погане транспортне сполучення між населеними пунктами громади, зношеність доріг. • відсутність робочих місць, підприємств малого бізнесу. • відсутність системи утилізації відходів. • не повність охоплено населення громади водопостачанням • відсутність якісного медичне обслуговування первинного рівня. • зниження рівня народжуваності в громаді.
Можливості	**Загрози**
• багата болгарська діаспора , яка побудує комплекс біля поховання Хана Кубрата. • зростання туристичного потоку. • громадська організація мисливців залучить кошти для будівництва мисливської бази. • перехід колективної власності у комунальну. • завершення впровадження державних реформ	• погіршення демографічного стану, міграція робочої сили; • подорожчання енергоносіїв, пального; • загострення конфліктів на сході України • збільшення кількості посух через зміну клімату.; • погіршення податкового та бюджетного законодавства для ОТГ

SWOT/TOWS-аналіз виявляє взаємозв'язки сформульованих факторів через матрицю SWOT/TOWS та дозволяє визначити, як саме виявлені комбінації факторів впливають на вибір тої чи іншої стратегії, які «точки зростання» формують ті чи інші «кластери» комбінацій факторів SWOT, які конкурентні переваги території та зовнішні виклики мають стратегічне значення для Малоперещепинської громади. Саме ці взаємозв'язки дозволяють сформулювати порівняльні переваги, виклики і ризики, які є основою для стратегічного вибору – формулювання стратегічних та операційних цілей розвитку громади на довгострокову перспективу. Суцільна лінія символізує сильний взаємозв'язок, пунктирна – слабкий.

6. Висновки та ідентифікація пріоритетів розвитку.

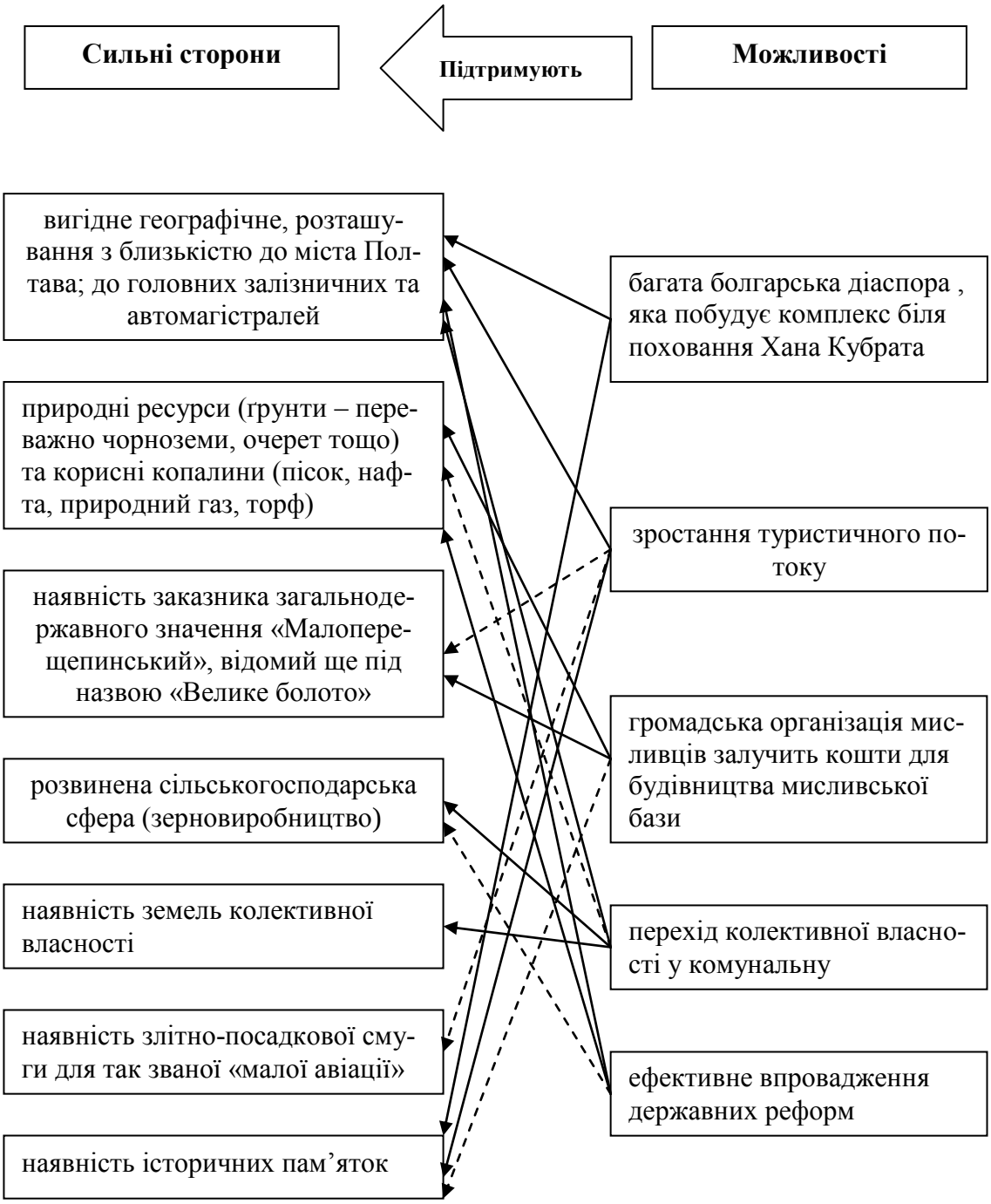

Порівняльні переваги (визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

• Покращенню економічної ситуації в громаді будуть спряти такі сильні сторони: наявність залізничної станції (до м. Полтава 25 км.), близькість до м. Полтава (30 км); положення на межі лісостепу і степу – а це поєднання орних земель, водно-болотних угідь та лісових масивів; пам'ятний знак на місці Хана Кубрата і договір з м. Пліска (Болгарія) про співробітництво громад.

• Багата болгарська діаспора , яка побудує комплекс біля поховання Хана Кубрата створить сприятливі можливості розвитку системи транскордонного співробітництва між Болгарією (м. Пліска) та Україною, зокрема Малоперещепинською ОТГ. Це буде забезпечено за рахунок співпраці діючої громадської організації «Культурно-просвітницька гро-

мада болгар «Кан Кубрат», вигідного географічного розташування громади, наявності кімнати українсько-болгарської дружби у Малоперещепинському ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. М.А. Клименка, пам'ятного знаку на місці поховання Хана Кубрата.

• Зростання туристичного потоку стане фактором розвитку туристичної сфери на території Малоперещепинської ОТГ. Це буде забезпечено за рахунок наявності історичних пам'яток, наявність заказника загальнодержавного значення «Малоперещепинський», відомий ще під назвою «Велике болото» та вигідного географічного розташування громади

• Наявність заказника загальнодержавного значення «Малоперещепинський», відомий ще під назвою «Велике болото», мальовнича природа, лісові масиви та річки, які є на території громади, ваблять своєю чистотою, первозданністю. Будівництво громадською організацією мисливців мисливської бази збільшить потік туристів, сприятиме залучить кошти для.

• Перехід колективної власності у комунальну стане потужним фактором залучення інвестицій у громаду, у зв'язку з використанням вільних земельних ділянок. Це стане джерелом додаткових надходжень в бюджет громади та зумовить підвищення її економічної спроможності загалом. Крім того, що є природні ресурси (ґрунти – переважно чорноземи, очерет тощо) та корисні копалини (пісок, нафта, природний газ, торф) та розвинена сільськогосподарська сфера (зерновиробництво).

Виклики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

• Багата болгарська діаспора, яка побудує комплекс біля поховання Хана Кубрата, громадська організація мисливців, яка залучить кошти для будівництва мисливської бази,

та для зростання туристичного потоку створять передумови підвищення економічної спроможності, у тому числі відкриття закладів громадського харчування та створення додаткових місць відпочинку на території громади у зв'язку зі збільшенням потоку туристів через Малоперещепинську ОТГ. Все це сприятиме покращенню інфраструктури, у тому числі дорожньої, та розвитку людського потенціалу, а саме створенню нових робочих місць у туристичній галузі, само зайнятості населення зеленим та сільським туризмом в Малоперещепинській ОТГ. Молодь, маючи робочі місця, залишатиметься в громаді – підвищиться народжуваність.

- ефективне впровадження державних реформ, в першу чергу, завдяки державній бюджетній підтримці об'єднаних громад, надасть можливість вирішити велику кількість пріоритетних завдань, зокрема в сферах медичного обслуговування, централізованого водопостачання, поводження з ТПВ. Ефективне впровадження медичної реформи зумовить підвищення рівня народжуваності в громаді.
- перехід колективної власності у комунальну сприятиме ефективного використання наявних природніх ресурсів, створенню нових робочих місць й зумовить необхідність покращення дорожнього сполучення, стану доріг в ОТГ.

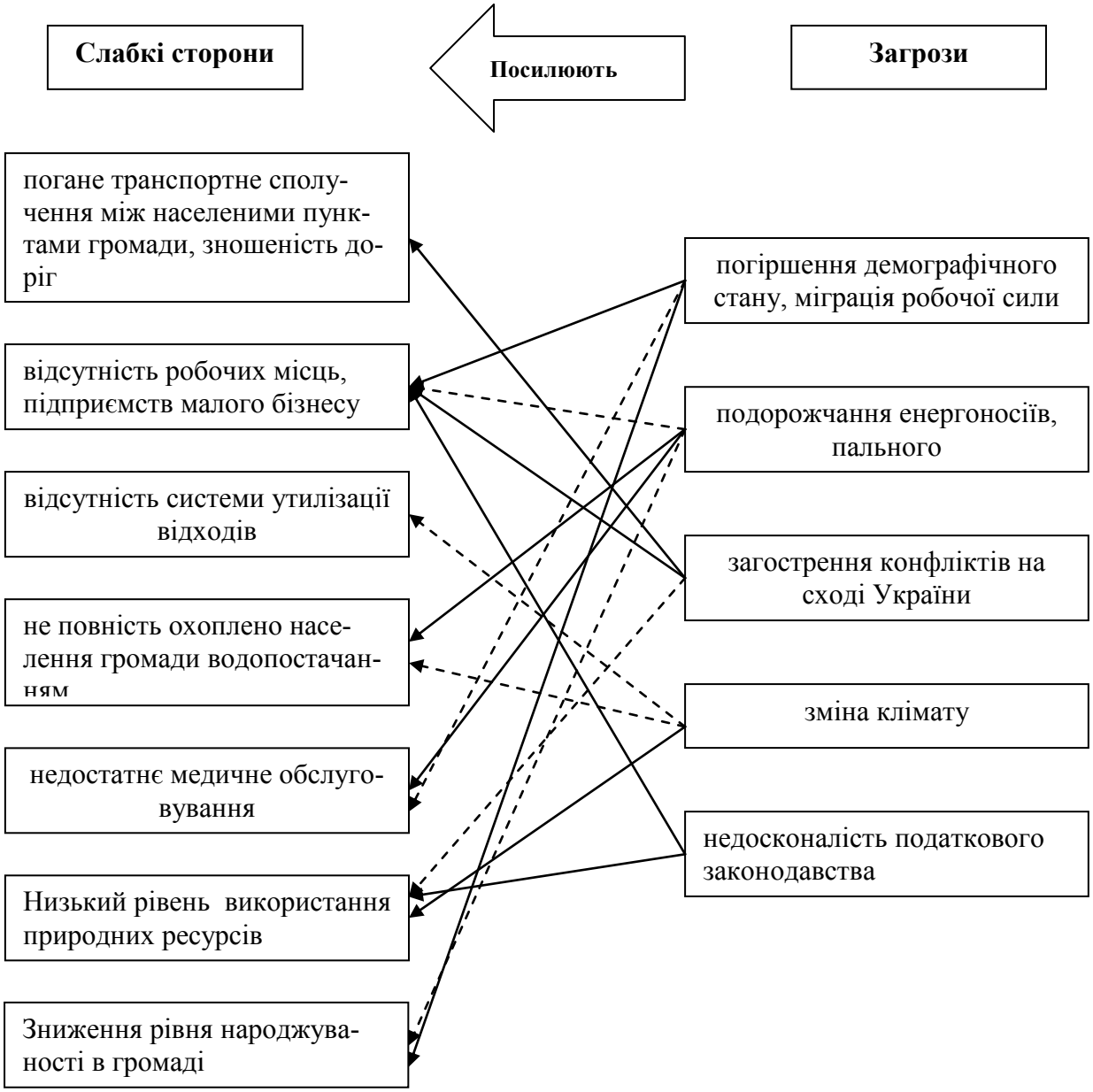

Ризики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

• При дослідженні взаємозв'язків між слабкими сторонами та загрозами, встановлено, що існуючий дисбаланс у рівні розвитку економіки, зайнятості, сфери бюджетних і комунальних послуг, доходів населення, інфраструктури та соціальної сфери у Малоперещепинській ОТГ може бути посилений у разі загострення військового конфлікту на сході України, погіршення демографічного стану, міграція робочої сили, подорожчання енергоносіїв, пального, зміни клімату, недосконалості податкового законодавства. Розвиток населених пунктів громади у такому випадку буде суттєво обмежений.

7. Стратегічне бачення розвитку Малоперещепинської територіальної громади

Малоперещепинська територіальна громада – унікальне на Полтавщині місце, яке єднає український та болгарський народи, манить цікавою історією та мальовничою природою. Наша громада – міцна, інтегрована, має розвинуту економіку та інфраструктуру, інвестиційно приваблива, духовно та культурно багата, дружня до людей.

8. Стратегічні, операційні цілі та завдання.

В останні роки проявилася очевидна тенденція занепаду традиційного села. Найважливішою причиною такого становища є низька якість життя у сільській місцевості, яке, поряд із низьким рівнем доходів населення й обмеженими економічними можливостями, характеризується також низьким рівнем якості й доступності різноманітних послуг, важливих для повсякденного життя – освітніх, культурних, дозвільних, охорони здоров'я. Тому необхідно передбачити проведення ряду проектів, які можуть вплинути на підвищення якості життя в селах. Особливий акцент таких проектів повинен робитися на залучення молоді до суспільно-виробничих та підприємницьких процесів у сільській місцевості, оскільки молодше населення є критично важливим для збереження села.

Наявність вільних земельних ділянок, які можуть бути запропоновані для інвесторів, створить можливість для будівництва нових підприємств галузі переробки сільськогосподарської продукції, виробленої на сільських територіях громади. Завдання громади тут – сформувати якісні інвестиційні пропозиції, просунути їх на інвестиційні ринки та знайти стратегічного інвестора.

Базуючись на результатах соціально-економічного аналізу, SWOT-аналізу та висновках, визначено як базовий динамічний (конкурентний) напрям розвитку, що передбачає формування конкурентних переваг громади шляхом мінімізації впливу на розвиток слабких сторін за допомогою можливостей, які зараз виникають в нашій країні та у світі. При цьому громада повинна максимально використати свої сильні сторони. Таким чином, були обрані три головні сфери зосередження зусиль на розвиток Малоперещепинської ОТГ, які є основними пріоритетними напрямками розвитку громади на 2019-2021 роки. До них відносяться:

1. Використання ресурсного потенціалу для розвитку господарської діяльності і малого бізнесу.

У громади є туристичний потенціал, перспективи для розвитку малого та середнього бізнесу, в тому числі сільськогосподарської кооперації. Окрім того, у громаді існує потужний потенціал по залученню інвестицій, що створить додаткові перспективи у підвищенні економічної спроможності Малоперещепинської ОТГ.

2. Поліпшення інфраструктури громади.

На даний час об'єкти комунальної власності населених пунктів, які увійшли до складу Малоперещепинської ОТГ, мають незадовільний матеріально-технічний стан. Існує нагальна необхідність у його покращенні. Переважно проблеми розвитку притаманні об'єктам загального призначення. Тому пріоритетним у визначенні плану дій щодо пок-

ращення інфраструктури в громаді на період до 2021 року, в першу чергу є реалізація заходів, які задовольнять соціально-культурні, житлово-комунальні та побутові потреби населення ОТГ.

3. Формування ідентичності громади та соціальний розвиток.

Здоров'я та безпека населення громади, створення ефективної системи самоврядування і надання муніципальних послуг є запорукою соціального розвитку. Розвиток людського капіталу, його активності є запорукою процвітання громади. Планується підвищити поінформованість та активність населення у процесі розвитку громади, в тому числі, за рахунок впровадження сучасних інформаційних технологій та впровадження заходів щодо підвищення рівня безпеки в громаді.

Для досягнення стратегічного бачення, за кожною стратегічного ціллю були визначені операційні цілі. Розроблення і досягнення цілей формує основу для управління громадою. Стратегічні цілі повинні давати відповідь на запитання, що необхідно зробити, щоб досягти бачення розвитку громади.

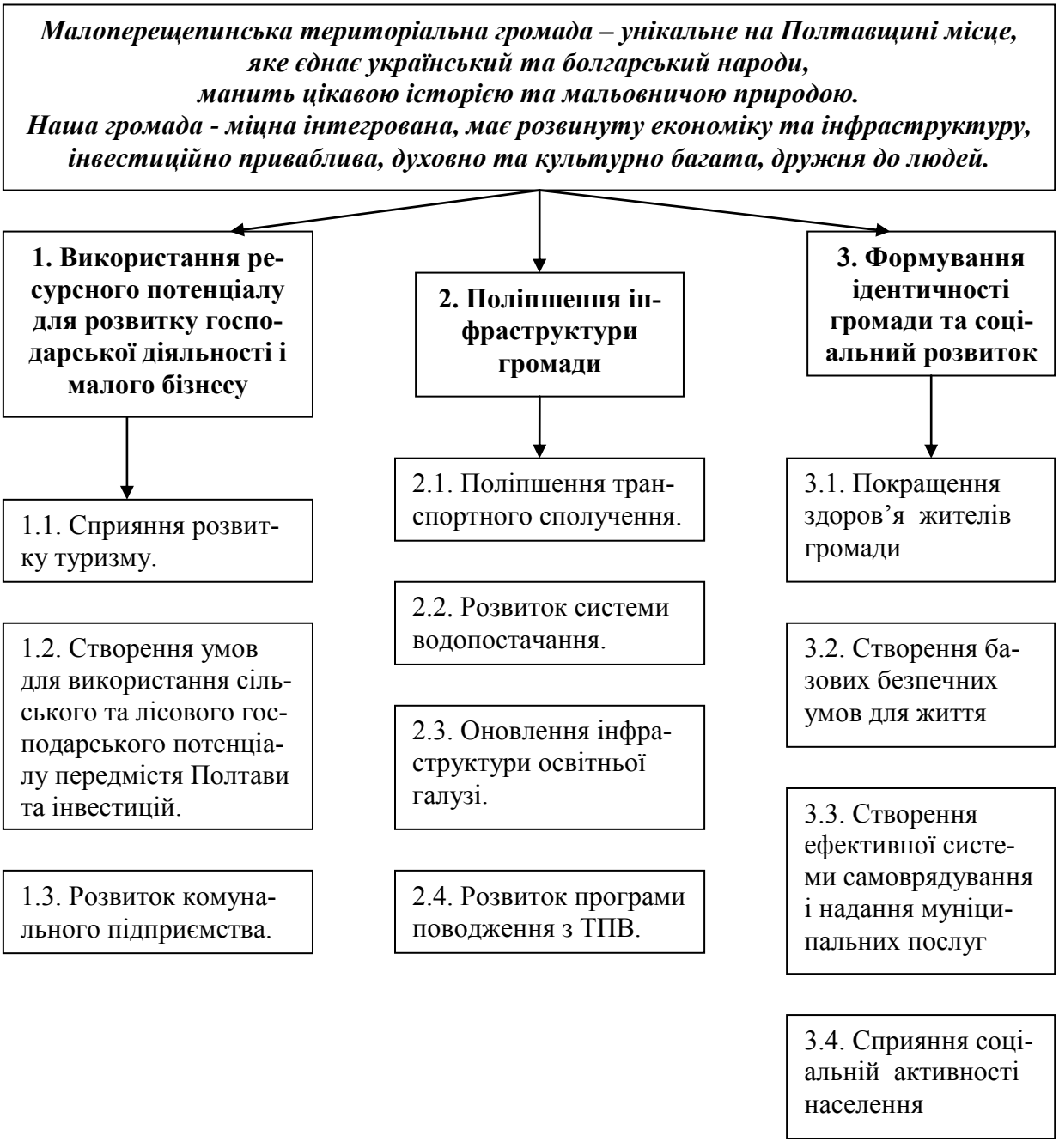

Операційні цілі деталізовані в завданнях. Завдання дають відповіді на питання, яким шляхом, яким чином громада намагатиметься досягнути цілей свого розвитку.

Таблиця 20. Стратегічні, операційні цілі та завдання

Стратегічна цілі	Оперативні цілі	Завдання
1. Використання ресурсного потенціалу для розвитку господарської діяльності і малого бізнесу	1.1. Сприяння розвитку туризму.	1.1.1. Пристосування природних територій, об'єктів культурної спадщини до відвідування туристами, забезпечення туристичною інфраструктурою та інформаційною наповнюваністю. Розробка туристичного маршруту громади
		1.1.2. Збереження об'єктів історичної спадщини, музеїв громади
		1.1.3. Створення рекламно-інформаційної, методичної продукції з популяризації туристичних можливостей громади.
		1.1.4. Організація і проведення змагань, конкурсів, фестивалів, спортивних свят та інших заходів
		1.1.5. Проведення тренінгів серед населення щодо користі та перспектив зайнятості сільського населення у сфері сільського (зеленого) туризму
	1.2. Створення умов для використання сільського та лісового господарського потенціалу передмістя Полтави та інвестицій.	1.2.1. Сприяння у створенні нових та підтримка діючих об'єктів підприємництва
		1.2.2. Сприяння розвитку садівництва та городництва. Створення та підтримка розвитку різноспеціалізованих сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів
		1.2.3. Надання інформаційно-консультаційної допомоги, тренінгів, семінарів для молоді, незайнятому населенню з питань започаткування та ведення підприємницької діяльності
		1.2.4. Забезпечення якісної промоції потенціалу громади
	1.3. Розвиток комунального підприємства.	1.3.1. Забезпечення самоокупності Малоперещепинського сільського комунального підприємства.
2. Поліпшення інфраструктури громади	2.1. Поліпшення транспортного сполучення.	2.1.1. Будівництво, реконструкція та модернізація мостів, що забезпечують транспортне сполучення, будівництво та ремонт доріг місцевого значення
		2.1.2 Облаштування місць відпочинку для водіїв та пасажирів
	2.2. Розвиток системи водопостачання.	2.2.1. Будівництво, оновлення та модернізація об'єктів водопостачання
	2.3. Оновлення інфраструктури освітньої галузі.	1.2.1. Відкриття додаткових груп у закладах дошкільної освіти
		1.2.2. Ремонт та модернізація матеріально-технічної бази закладів освіти. Забезпечення навчальних закладів сучасною комп'ютерною технікою
		1.2.3. Забезпечення участі дітей у обласних, всеукра-

		їнських, міжнародних конкурсах, змаганнях, фестивалях
		1.2.4. Координація взаємодії школи, сім'ї та громадськості в системі патріотичного виховання, пропаганди охорони навколишнього середовища
	2.4. Розвиток програми поводження з ТПВ.	2.4.1. Впровадження сучасних методів збирання, перевезення відходів, придбання контейнерів, сміттєзбиральної та обслуговуючої техніки
3. Формування ідентичності громади та соціальний розвиток	3.1. Покращення здоров'я жителів громади	3.1.1. Профілактика захворювань, здоровий спосіб життя та подолання шкідливих звичок
		3.1.2. Будівництво та ремонт амбулаторій, ФАПів. Розвиток та модернізація матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я. Закупівля санітарного транспорту для лікарських амбулаторій
		3.1.3. Будівництво нових та реконструкція існуючих спортивних об'єктів
	3.2. Створення базових безпечних умов для життя	3.2.1. Будівництво чи реконструкція існуючих приміщень під облаштування центру безпеки, розвиток його матеріально-технічної бази. Придбання спеціальної техніки та обладнання для рятування людей і гасіння пожеж
		3.2.2. Забезпечення безпечних умов на вулицях громади
	3.3. Створення ефективної системи самоврядування і надання муніципальних послуг	3.3.1. Модернізація матеріально-технічної бази центрів надання адміністративних послуг. Розширення спектру послуг, що надаються через центри надання адміністративних послуг. Підготовка необхідної кількості адміністраторів для центрів надання адміністративних послуг.
		3.3.2. Реалізація проектів, спрямованих на впровадження енергозберігаючих і енергоефективних заходів в об'єктах соціальної інфраструктури. Реконструкція та модернізація котелень бюджетних установ, мереж теплопостачання. Розвиток сонячної та вітроенергетики
		3.3.3. Запровадження новітніх інформаційних технологій у діяльність органу місцевого самоврядування, е-сервісів
		3.3.4. Забезпечення надання якісних соціальних послуг уразливим категоріям населення громади
	3.4. Сприяння соціальній активності населення	3.4.1. Розвиток молоді, громадського сектору, волонтерства, соціальних та громадських ініціатив

Стратегічна ціль 1. Використання ресурсного потенціалу для розвитку господарської діяльності і малого бізнесу

Підвищення економічної спроможності є одним із пріоритетів Малоперещепинської ОТГ, а наявний природний, ресурсний та людський потенціал дозволяють активізувати роботу в даному напрямку. У середньостроковій перспективі економічний профіль Малоперещепинської громади будуть формувати наявні приватні підприємства (серед яких велика частка сільськогосподарських), сільське комунальне господарство. Аналіз виявляє потенційну економічну нішу у сфері туризму: його базою є значна кількість історичних пам'яток на території громади, екологічно чиста та водночас унікальна за мальовничістю територія сіл, які входять в ОТГ (еко туризм, зелений туризм). Більшої ваги в економіці громади повинен набути малий і середній бізнес. Завданням громади є створення умов для розвитку та підтримки бізнесу.

Діяльність у межах стратегічної цілі 1 повністю узгоджується зі стратегічними цілями 1 та 2 Стратегії розвитку Полтавської області на період до 2020 р. Досягнення стратегічної цілі пропонується через наступну структуру операційних цілей та завдань.

Операційна ціль 1.1. Сприяння розвитку туризму

Туризм – одна з галузей економіки, які найшвидше розвиваються. Громада має значний рекреаційно-туристичний потенціал, це доведено в ході здійснення SWOT – аналізу. Малоперещепинська громада дивовижна своїми туристичними можливостями. Неповторна самобутність і краса краю, його історична спадщина, екологічно чисті зони обумовлюють важливе значення розвитку туризму в громаді. Основною метою досягнення оперативної цілі є створення сприятливого клімату для розвитку сфери туризму, залучення інвестицій у розбудову туристичної інфраструктури, створення об'єктів відпочинку та додаткових робочих місць.

Ощадливе застосування та розвиток можливостей туристичних ресурсів врахування потенційної міці їх обсягів та перспектив для туристичного інтересу, здатного максимально задовольнити туристичні потреби споживачів туристичної послуги, мають стати основою розвитку туристичної сфери та підвищення привабливості громади для туристів.

Всебічний розвиток культурно-мистецької сфери є важливою складовою якості життя та соціального комфорту. Збережена та примножена протягом багатьох тисячоліть культура становить унікальну історичну пам'ять, забезпечує духовний зв'язок минулих, сьогоденних та майбутніх поколінь. Саме культура сприяє розвитку творчої економіки, інноваційної політики та активній участі громадськості в побудові сучасної демократичної держави.

Важливими елементами культурного сервісу є фестивальна діяльність, проведення традиційних народних свят, оглядів-конкурсів, виставок народного мистецтва. Подальша модернізація закладів культури в галузі інформаційних технологій забезпечить доступ громадян до національних та світових інформаційних мереж. Пріоритетним напрямком подальшого розвитку сфери культури є забезпечення охорони культурної спадщини з метою збереження її характеру середовища, використання її об'єктів у суспільному житті і інтересах нинішнього і майбутнього поколінь. Історична та культурна спадщина має забезпечувати умови для розвитку туризму, підприємництва, створюючи умови для комфортного проживання та належного відпочинку мешканців та гостей громади.

Для досягнення цієї оперативної цілі пропонуються такі завдання:

1.1.1. Пристосування природних територій, об'єктів культурної спадщини до відвідування туристами, забезпечення туристичною інфраструктурою та інформаційною наповнюваністю. Розробка туристичного маршруту громади.

Завдання передбачає реалізацію проектів на розробку туристичного маршруту громади, будівництво та розвиток туристичної інфраструктури біля основних туристичних об'єктів, їх облаштування для можливості проведення масових заходів.

1.1.2. Збереження об'єктів історичної спадщини, музеїв громади.

Завдання реалізується через проекти, якими передбачено реконструкцію основних

пам’яток на території громади, поновлення експозицій сільських краєзнавчих музеїв.

1.1.3. Створення рекламно-інформаційної, методичної продукції з популяризації туристичних можливостей громади.

Потрібна не просто реклама окремих туристичних об’єктів, а реклама власне громади. Завдання реалізується через проект «Картування туристичних об’єктів громади», підготовка нових туристичних продуктів на основі вже наявного потенціалу громади та популяризація туристичних можливостей громади, створення брендингу громади тощо.

1.1.4. Організація і проведення змагань, конкурсів, фестивалів, спортивних свят та інших заходів.

Реалізація завдання буде здійснюватися через організацію постійно діючих фестивалів з подальшим їх збільшенням.

1.1.5. Проведення тренінгів серед населення щодо користі та перспектив зайнятості сільського населення у сфері сільського (зеленого) туризму.

Першочерговими кроками для досягнення цього завдання є ідентифікація та консолідація фізичних осіб, підприємств, організацій, які потенційно можуть отримувати додаткові прибутки від надання туристичних послуг та залучення їх до всіх подальших заходів з розвитку туризму.

Очікуваними результатами є:

- Створення та зростання потоку туристів;
- збільшення надходжень до місцевого бюджету;
- підвищення туристичної привабливості;
- задоволення потреб туристів у відновленні своїх емоційних, інтелектуальних та фізичних сил;
- створення інформаційних ресурсів про туристичні можливості громади.

Операційна ціль 1.2. Створення умов для використання сільського та лісового господарського потенціалу передмістя Полтави та інвестицій

Невід’ємною складовою частиною досягнення високого рівня конкурентоспроможності територіальної громади є створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього підприємництва, яке виконує ряд важливих функцій: створює нові робочі місця, забезпечує зайнятість та само зайнятість населення, формує конкурентне середовище, забезпечує податкові надходження до місцевих бюджетів, розвиває у людей почуття відповідальності.

Саме тому підтримка малого та середнього підприємництва і є своєрідним індикатором не тільки рівня економічної активності населення, а й індикатором підприємницького стану області.

В рамках реалізації Стратегії розвитку громади варто передбачити інституційну підтримку малого та середнього бізнесу (наприклад, створення інвестиційного парку тощо), сприяння розвитку традиційних ремесел та підприємств харчової промисловості.

Шлях до сталого та гармонійного розвитку громади - це розроблення і впровадження в практичну діяльність містобудівної документації, яка є інструментом регулювання, планування, забудови території громади. Ефективна стратегія розвитку повинна узгоджуватись з містобудівною документацією. З причини відсутності актуальної схеми планування території та генеральних планів населених пунктів не зможуть планувати містобудівну діяльність підприємства, установи та організації, які працюють чи мають намір працювати на території громади.

Малоперещепинська ОТГ має запаси природних ресурсів, є в наявності вільні земельні ділянки, які можуть зацікавити потенційних інвесторів. Важливими є просування інвестиційних пропозицій на інвестиційні ринки; пошук, залучення та супровід інвестора; промоція та маркетинг інвестиційного потенціалу громади.

Для досягнення цієї оперативної цілі пропонуються такі завдання:

1.2.1. Сприяння у створенні нових та підтримка діючих об’єктів підприємництва.

Завдання буде реалізовуватися через проекти «Будівництво інфраструктури для ро-

звитку інвестиційного парку «Територія успіху», «Будівництво молочної міні ферми у с. Старі Санжари Новосанжарського району Полтавської області», «Будівництво міні ферми по відгодівлі телят у с. Пологи Новосанжарського району Полтавської області».

1.2.2. Сприяння розвитку садівництва та городництва. Створення та підтримка розвитку різноспеціалізованих сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.

Передбачається проведення роботи серед населення по створенню сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та переваг їх діяльності. Ключовим проектом є «Будівництво приміщення та овочесховища, придбання обладнання для цеху з висушування фруктів і овочів для сільськогосподарського кооперативу».

1.2.4. Надання інформаційно-консультаційної допомоги, тренінгів, семінарів для молоді, незайнятому населенню з питань започаткування та ведення підприємницької діяльності.

Планується проведення тренінгів для молоді та бажаючих відкрити власну справу «Ми обираємо бізнес», надання консультаційної допомоги підприємцям у оформленні заявок на участь у конкурсах.

1.2.5. Забезпечення якісної промоції потенціалу громади.

Реалізація завдання здійснюватиметься через виготовлення генеральних планів населених пунктів, виготовлення інвестиційного паспорту громади.

Очікуваними результатами є:

- створення робочих місць та збільшення кількості суб'єктів малого і середнього підприємництва;
- збільшення надходжень до місцевих бюджетів від діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва;
- підвищення ділової активності підприємців;
- розвиток нових видів діяльності малого і середнього підприємництва.

Операційна ціль 1.3. Розвиток комунального підприємства

Основою для подальшого економічного розвитку громади є підвищення конкурентоздатності Малоперещепинського сільського комунального господарства шляхом розширення виробництва товарів та послуг. Основу для розвитку надасть організація власного виробництва паливних брикетів, будівельних матеріалів, тротуарної плитки, питної води тощо. Перехід на самоокупність комунального підприємства забезпечить стабільне наповнення бюджету, збереження існуючих та створення нових робочих місць.

Для досягнення цієї оперативної цілі пропонуються такі завдання:

1.3.1. Забезпечення самоокупності Малоперещепинського сільського комунального підприємства.

Реалізація завдання передбачається через будівництво цехів з виробництва паливних брикетів, будівельних матеріалів, тротуарної плитки, питної води тощо.

Очікуваними результатами є:

- створення нових робочих місць;
- збільшення надходжень до місцевого бюджету;
- самоокупність комунального підприємства.

Стратегічна ціль 2. Поліпшення інфраструктури громади

В останні роки проявилася очевидна тенденція занепаду стану інфраструктури малих громад. Найважливішою причиною такого становища є низька якість життя у сільській місцевості, яке, поряд із низьким рівнем доходів населення та обмеженими економічними можливостями, характеризується також низьким рівнем якості й доступності різноманітних послуг, важливих для повсякденного життя – освітніх, охорони здоров'я тощо. Стратегія розвитку Малоперещепинської громади передбачає реалізацію ряду проектів, які вплинуть на покращення інфраструктури в ОТГ.

Діяльність у межах стратегічної цілі 2 повністю узгоджується зі стратегічними цілями 1 та 2 Стратегії розвитку Полтавської області на період до 2020 р.

Досягнення стратегічної цілі пропонується через наступну структуру операційних цілей та завдань.

Операційна ціль 2.1. Поліпшення транспортного сполучення.

Транспортна інфраструктура є однією із системо утворюючих економіки, що забезпечує територіальну цілісність і єдність економічного простору регіону. Розвинена транспортна інфраструктура має стратегічне значення для економічного зростання і якісного переходу економіки регіону до інноваційного шляху розвитку. Розвиток транспортної мережі сприяє збільшенню потоку туристів.

Метою реалізації операційної цілі є створення умов для транспортного забезпечення подальшого економічного зростання громади у складі регіону, розвитку і якісного поліпшення обслуговування її населення.

Для досягнення цієї оперативної цілі пропонуються такі завдання:

2.2.1. Будівництво, реконструкція та модернізація мостів, що забезпечують транспортне сполучення, будівництво та ремонт доріг місцевого значення.

Шляхом покращення транспортної інфраструктури в громаді та започаткування нового маршруту територією ОТГ, який об'єднає населені пункти громади. Більшість доріг в ОТГ з твердим покриттям давно не ремонтовані, з глибокими вибоїнами, що ускладнює рух автомобільного транспорту. Першочергово потребують ремонту ділянки доріг, які пов'язані з функціонуванням ключових соціально-економічних об'єктів громади: школи, лікарські амбулаторії загальної практики сімейної медицини.

2.2.2. Облаштування місць відпочинку для водіїв та пасажирів.

На більшості доріг відсутні об'єктів придорожньої та туристичної інфраструктури. Тому реалізація завдання передбачає їх будівництво та встановлення.

Очікуваними результатами є:

- високий рівень транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг;
- забезпечення транспортної доступності між населеними пунктами;
- покращення безпеки дорожнього руху та зниження рівня аварійності на автомобільних дорогах загального користування.

Операційна ціль 2.2. Розвиток системи водопостачання.

Важливими та невід'ємними складовими безпечних та комфортних умов є безперебійне водопостачання якісної питної води, правильно спроектоване освітлення вулиць, розвинена мережа сучасних інформаційно-комунікаційних послуг, ефективна система поводження з відходами, протипожежний та цивільний захист об'єктів та населених пунктів.

Для досягнення цієї оперативної цілі пропонуються такі завдання:

2.2.1. Будівництво, оновлення та модернізація об'єктів водопостачання.

Досягнення безперебійного та якісного водопостачання в сучасному суспільстві є вкрай важливим питанням. На даний час громада не має повного покриття системами водопостачання, а тому дане завдання буде реалізовуватися через розширення та удосконалення системи водопостачання.

Очікуваними результатами є:

- забезпечення населення громади безперебійною подачею якісної питної води.

Операційна ціль 2.3. Оновлення інфраструктури освітньої галузі.

Освіта є основою інтелектуального, культурного, духовного, соціального, економічного розвитку громади і держави в цілому. Метою освіти є загальний розвиток людини як особистості і найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових та фізичних здібностей; виховання високих моральних якостей; виховання громадян, здатних до свідомого суспільного вибору; підвищення освітнього рівня населення; забезпечення народного господарства кваліфікованими фахівцями.

Сучасне суспільство характеризується швидкими змінами в усіх сферах життя, що особливо впливає на роль інформаційного, зокрема й освітянського простору. Освітня сфера, яка є основоположницею формування світогляду, духовного становлення особистості, зазнає зазначених трансформаційних процесів. Простір, де стикаються нові цінності й технології, нові стилі життя, вимагає нових, сучасних освітніх підходів. Гуманізація

освіти, її орієнтація на розкриття освітнього потенціалу зумовили виникнення й удосконалення нових освітніх технологій. Тому вимогою сьогодення стає апробація й упровадження інноваційних освітніх технологій у навчально-виховний процес.

Пріоритетними напрямками подальшого розвитку системи освіти громади є: забезпечення всім громадянам рівних можливостей для здобуття якісної освіти; постійне підвищення якості освітніх послуг; формування соціально активної, відповідальної та толерантної особистості; забезпечення громадянського, патріотичного, морального, трудового виховання.

Для досягнення цієї оперативної цілі пропонуються такі завдання:

2.3.1. Відкриття додаткових груп у закладах дошкільної освіти.

Для охоплення дітей дошкільною освітою передбачається відкриття додаткових груп.

2.3.2. Ремонт та модернізація матеріально-технічної бази закладів освіти. Забезпечення навчальних закладів сучасною комп'ютерною технікою.

Реалізація завдання планується через проведення капітальних ремонтів закладів для створення комфортних умов для навчання учнів, дітей та праці педагогічного колективу.

2.3.3. Забезпечення участі дітей у обласних, всеукраїнських, міжнародних конкурсах, змаганнях, фестивалях.

На території громади відсутні заклади позашкільної освіти. Тому максимально у закладах загальної середньої освіти потрібно забезпечити виявлення та розвиток навчальних та творчих здібностей дітей.

2.3.4. Координація взаємодії школи, сім'ї та громадськості в системі патріотичного виховання, пропаганди охорони навколишнього середовища.

Очікуваними результатами є:

- повне охоплення дітей дошкільною освітою;
- покращення показників якості навчання і загальноосвітніх навчальних закладах;
- покращення матеріально-технічної бази навчальних закладів;
- поліпшення умов навчання та роботи учителів;
- формування та розвиток патріотизму серед дітей та молоді; створення умов для розвитку та виховання особистості.

Операційна ціль 2.4. Розвиток програми поводження з ТПВ.

Забруднення навколишнього природного середовища, порушення екологічного балансу внаслідок безсистемного засмічення довкілля є надзвичайно актуальною проблемою. У сучасних умовах наблизити вирішення даної проблеми можна шляхом запровадження роздільного збирання твердих побутових відходів (ТПВ). Підраховано, що 80% відходів можна переробляти при роздільному зборі сміття.

Однією з найактуальніших проблем сучасності є дбайливе ставлення до природи. Важливим аспектом у вирішенні проблеми збереження природних ресурсів є екологічне виховання населення, а особливо – підростаючого покоління.

Для досягнення цієї оперативної цілі пропонуються такі завдання:

2.4.1. Впровадження сучасних методів збирання, перевезення відходів, придбання контейнерів, сміттєзбиральної та обслуговуючої техніки

Основою будь-якої переробки служить сортування. Відсортовуючи пластик, скло, макулатуру для переробки, ми можемо зберегти природні ресурси та покращити екологію. Передбачається розробка концепції поводження з твердими побутовими відходами, проведення тренінгів для населення по сортуванню сміття.

Очікуваними результатами є:

- підвищення рівня культури населення в сфері поводження з відходами;
- концепція поводження з ТПВ;
- організація збору та сортування сміття.

Стратегічна ціль 3. Формування ідентичності громади та соціальний розвиток

Здоров'я населення є важливою цінністю та передумовою економічної продуктивності та процвітання. Лише здорова людина може повністю реалізувати свій економічний потенціал. Тому здоров'я людини – одна із цілей розвитку територіальної громади, яка передбачає, що кожен мешканець має право на високі стандарти охорони здоров'я та доступ до якісної медичної допомоги.

Безпека громадян - це одна з пріоритетних цілей розвитку громади. Вона передбачає створення умов для проведення дозвілля жителів громади, безпеки (встановлення вуличного освітлення на території ОТГ, відеокамер спостереження в місцях скупчення населення, розвиток місцевої пожежної охорони тощо).

Створення зручних та доступних умов для отримання громадянами адміністративних послуг є одним із головних завдань, які вирішує орган місцевого самоврядування. Метою оперативної цілі є належна організація надання адміністративних послуг населенню. В умовах сучасного етапу розвитку інформаційного суспільства основною вимогою до адміністративних послуг є їх доступність та прозорість.

Надійне забезпечення енергетичними ресурсами є одним з найбільш істотних факторів, що гарантують стабільний економічний розвиток громади. Відкриваються нові можливості для пошуку та впровадження інноваційних розробок для ощадливого використання енергетичних ресурсів.

На всіх етапах розвитку суспільства соціальний захист був і залишається індикатором громадянської позиції держави. Його ефективна організація є гарантом стабільності суспільства. Сьогодні головним принципом, який слід упроваджувати в життя, має стати намагання зробити все, для того, щоб кожний, хто потребує допомоги, відчув увагу та підтримку з боку держави. Актуальною метою соціального захисту є підтримка соціально-незахищених верств населення та першочерговий захист окремих категорій громадян (військовослужбовців, вимушених переселенців, постраждалих тощо). Кожен член суспільства має право на такий життєвий рівень, який необхідний для підтримки здоров'я й добробуту його самого та членів його сім'ї, а також право на матеріальне забезпечення його самого та членів його сім'ї у випадку втрати засобів до існування з незалежних від нього причин.

Суть реформи місцевого самоврядування – змінити адміністративно-командну систему управління на демократичну, коли участь в управлінні громадою бере не лише орган місцевого самоврядування, а й громада.

Діяльність у межах стратегічної цілі 3 повністю узгоджується зі стратегічними цілями 1 та 2 Стратегії розвитку Полтавської області на період до 2020 р.

Досягнення стратегічної цілі пропонується через наступну структуру операційних цілей та завдань.

Операційна ціль 3.1. Покращення здоров'я жителів громади.

В сучасних умовах важливим є питання продовження тривалості активного періоду життя людини, оскільки це не лише можливість вирішення багатьох економічних та соціальних проблем громади, який дасть змогу людям якісніше та довше впливати на добробут своєї родини, залишаючись в активному стані. Основні сучасні потреби системи охорони здоров'я – слабка матеріально-технічна база, застаріла інфраструктура. Доцільним є покращення якості надання медичних послуг, забезпечення рівних умов доступу громадян громади до первинної медичної допомоги через будівництво нових та проведення капітальних ремонтів наявних закладів, придбання обладнання для покращення надання лікувально-діагностичних послуг.

Для досягнення цієї оперативної цілі пропонуються такі завдання:

3.1.1. Профілактика захворювань, здоровий спосіб життя та подолання шкідливих звичок.

Реалізація даного завдання передбачає проведення заходів для популяризації здорового способу життя та негативного впливу шкідливих звичок, забезпечення закладів

охорони здоров'я необхідними засобами (вакцинами) щодо профілактики небезпечних захворювань.

3.1.2. Будівництво та ремонт амбулаторій, ФАПів. Розвиток та модернізація матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я. Закупівля санітарного транспорту для лікарських амбулаторій

Планується проведення будівництво, капітальні ремонти закладів охорон здоров'я, забезпечення необхідними засобами та технікою.

3.1.3. Будівництво нових та реконструкція існуючих спортивних об'єктів.

Для розширення можливостей щодо забезпечення здорового способу життя варто облаштувати на території населених пунктів громади спортивні комплекси та побудувати спортивні майданчики зі штучним покриттям.

Очікуваними результатами є:

- зниження темпів природного скорочення чисельності населення та переважання рівня народжуваності над смертністю;
- зниження рівня захворюваності населення за найбільш поширеними хворобами;
- стабілізація та зниження показників захворюваності на «соціальні хвороби» - туберкульоз, наркотична та алкогольна залежність;
- покращення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я;
- задоволення індивідуальних та суспільних потреб громадян у спортивній та фізкультурній підготовці.

Операційна ціль 3.2. Створення базових безпечних умов для життя

Важливими та невід'ємними складовими безпечних та комфортних умов є правильно спроектоване освітлення вулиць, розвинена мережа сучасних інформаційно-комунікаційних послуг, протипожежний та цивільний захист об'єктів та населених пунктів. Метою операційної цілі є забезпечення комфорту та безпеки проживання населення; захист життя і здоров'я людей при надзвичайних ситуаціях; досягнення гармонійної взаємодії суспільства і природи; охорона, раціональне використання і відтворення природних ресурсів.

Для досягнення цієї оперативної цілі пропонуються такі завдання:

3.2.1. Будівництво чи реконструкція існуючих приміщень під облаштування центру безпеки, розвиток його матеріально-технічної бази. Придбання спеціальної техніки та обладнання для рятування людей і гасіння пожеж.

Забезпечення безпеки в громаді є важливою передумовою активного розвитку громади. Даним завданням передбачається встановлення достатньої кількості відеокамер спостереження в основних місцях скупчення населення, що дозволить зменшити рівень злочинності та підвищити впевненість мешканців громади у особистій безпеці та безпеці власності. Передбачається облаштування Центру безпеки на базі Малоперещепинської місцевої пожежної охорони.

3.2.2. Забезпечення безпечних умов на вулицях громади.

Передбачається якісна організація вуличного освітлення у нічний час доби. Також встановлення систем відеоспостереження для зменшення хуліганських проявів, злочинності.

Очікуваними результатами є:

- створення сприятливих соціальних умов життєдіяльності населення;
- зменшення соціальної напруги та криміногенної ситуації, кількості дорожньо-транспортних пригод, хуліганських проявів та інших правопорушень та злочинів;
- посилення протипожежного та цивільного захисту об'єктів.

Операційна ціль 3.3. Створення ефективної системи самоврядування і надання муніципальних послуг

На даний час адміністративні послуги в Малоперещепинській ОТГ здійснюються

працівниками виконавчого комітету на своїх робочих місцях, які необладнані відповідно до нормативних вимог, що супроводжується психологічною напругою при вирішенні того чи іншого питання. Будівля сільської ради немає пандусу, що унеможливлює надання послуг для людей з обмеженими можливостями та маломобільних груп. Місця для очікування суб′єктів звернення розташовані у вузькому коридорі будівлі, що незручно як для заявників так і для працівників.

В сучасних умовах питання енергоефективності набуває все більшого значення. Скорочення витрат на енергію, ефективне використання енергоресурсів призводить до економії коштів, сприяє зміцненню конкурентоспроможності громади. Підвищення енергоефективності дозволяє долати тиск, який чинить залежність від енергоресурсів, вирішувати питання надійності енергопостачання.

Розвиток сфери відновлювальної енергетики та енергоефективності надає шанс для розвитку нових сфер промисловості та нової продукції, утворюють робочі місця. Диверсифікація джерел та шляхів постачання енергоресурсів сприятиме підвищенню економічної, енергетичної та екологічної безпеки. Раціональне використання обмежених енергетичних ресурсів надасть можливість скоротити витрати на оплату енергоносіїв та знизати собівартість їх виробництва. Особливу увагу доцільно приділити освоєнню нетрадиційних і відновлювальних джерел енергії як важливого фактору підвищення рівня енергетичної безпеки та зниження шкідливого впливу енергетики та довкілля.

На даний момент значення інтернету з кожним роком стає все більшим, зростає також кількість мешканців, які користуються веб-інструментами, тож було підвищення ефективності веб-інструментів для покращення комунікації в громаді є важливим завданням.

Основними завданнями операційної цілі є забезпечення рівноправності, моральності і справедливості у відносинах між людьми; задоволення першочергових потреб соціально незахищених верств населення; створення умов для рівного доступу до адміністративних, медичних, освітніх, соціальних та інших послуг шляхом розширення соціальних програм, заохочення до благодійної діяльності тощо.

Для досягнення цієї оперативної цілі пропонуються такі завдання:

3.3.1. Модернізація матеріально-технічної бази центрів надання адміністративних послуг. Розширення спектру послуг, що надаються через центри надання адміністративних послуг. Підготовка необхідної кількості адміністраторів для центрів надання адміністративних послуг.

За якістю послуг кожен член суспільства оцінює реальну турботу влади про нього. Тому передбачається забезпечення функціонування центру надання адміністративних послуг – інтегрованого офісу з надання послуг, в яких громадяни можуть задовольнити більшість своїх потреб від влад

3.3.2. Реалізація проектів, спрямованих на впровадження енергозберігаючих і енергоефективних заходів в об’єктах соціальної інфраструктури. Реконструкція та модернізація котелень бюджетних установ, мереж теплопостачання. Розвиток сонячної та вітроенергетики.

Передбачається проведення комплексу заходів з енергоефективності в громаді, насамперед це буде впровадження енергетичного менеджменту, енергомоніторингу, проведення енергетичного аудиту комунальних будівель та їх комплексної енергомодернізації. Також особлива увага буде зосереджена на збільшенні кількості виробленої енергії з відновлювальних джерел енергії.

3.3.3. Запровадження новітніх інформаційних технологій у діяльність органу місцевого самоврядування, е-сервісів.

Мешканці громади дуже часто є недостатньо поінформованими про новини громади та діяльність місцевої влади, що призводить до обмеження їх розвиткових можливостей. Для досягнення завдання передбачається оновлення сайту громади, запровадження е-сервісів тощо. Також одним із напрямків даного завдання є створення інформаційно-консультативного пункту для надання послуг мешканцям.

3.3.4. Забезпечення надання якісних соціальних послуг уразливим категоріям населення громади.

Реалізація даного завдання передбачає забезпечення без бар'єрного доступу осіб з інвалідністю, груп мало мобільних осіб до закладів соціальної сфери громади. Ключовим проектом даного завдання є «Облаштування пансіонату «З добром у серці» у с. Мала Перещепина Новосанжарського району Полтавської області»

Очікуваними результатами є:

- облаштування центру надання адміністративних послуг;
- отримання максимальної кількості адміністративних послуг в одному приміщенні;
- забезпечення прозорості, відкритості та зрозумілості дій у сфері надання адміністративних послуг.
- збереження природних екосистем, підтримка їх цілісності;
- заміна традиційного палива відновлювальними джерелами енергії, розвиток вітрової та сонячної енергетики;
- модернізація сайту громади, його інформаційної наповнюваності;
- рівний доступ та безперешкодне отримання усіх послуг без дискримінації за ознакою інвалідності.
- збільшення кількості класів з інклюзивним навчанням у навчальних закладах;
- облаштування пансіонату для вразливих категорій осіб, людей літнього віку, охоплення їх турботою та піклуванням.
- створення інформаційно-консультативного пункту для надання послуг мешканцям.

Операційна ціль 3.4. Сприяння соціальній активності населення

За словами британського урбаніста Чарльза Лендрі, сучасні успішні міста, - це міста, де мешканці можуть ставати їхніми співтворцями. Тобто вони мають змогу творити такі міста, які є максимально комфортними для них. Для того щоб творити, дуже важливо, щоб у містах були комунікаційні майданчики, де б громадяни могли збиратись, знайомитись, продукувати ідеї з розвитку громади та ділитись ними як між собою та і з місцевою владою.

Результати опитування показали, що мешканці погоджуються, що однією з проблем розвитку ОТГ є низький рівень активності мешканців, а дана ціль має на меті активізувати громаду. Одним з можливих нових напрямків діяльності закладів культури може бути відкриття центрів громадської активності на базі закладів культури. Також суттєвим фактором, який посилює самоорганізацію мешканців, є застосування конкурсних механізмів – доступ до суспільних благ повинен бути забезпечений за прозорими правилами, передусім для тих сіл, які демонструватимуть більш активну участь мешканців (наприклад, вносять своє спів фінансування, безоплатну працю на користь громади, забезпечення утримання об'єктів інфраструктури тощо).

Для досягнення цієї оперативної цілі пропонуються такі завдання:

3.4.1. Розвиток молоді, громадського сектору, волонтерства, соціальних та громадських ініціатив.

Реалізація даного завдання передбачає облаштування центрів громадської активності у населених пунктах громади на базі закладів культури.

Очікуваними результатами є:

- облаштування центрів громадської активності;
- підвищення громадської активності громадян;
- створення Молодіжної ради.

9. План реалізації Стратегічного плану на 2019-2021 роки

В основу Плану реалізації стратегії лягли проектні ідеї, відібрані під час засідання 29 листопада 2018 року та доопрацьовані членами Робочої групи.

9.1. Часові рамки і засоби реалізації

План реалізації стратегії складається з трьох Стратегічних програм у відповідності зі стратегічними цілями Стратегії, які реалізуються через відповідно 21, 11 та 19 технічних завдань на проекти місцевого розвитку (далі – ТЗ). Даний План реалізації Стратегії розроблено на трирічну перспективу. До каталогу технічних завдань включені проектні ідеї, які заплановано реалізувати у 2019-2021 роках.

Впровадження проектів трьох програм можливе через:

• внесення заходів до щорічної програми соціально-економічного розвитку, можливо – галузевих регіональних програм;

• фінансування за рахунок субвенції на розвиток інфраструктури ОТГ;

• фінансування за рахунок субвенції на соціально-економічний розвиток;

• залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку, в т.ч. на проекти міжмуніципальної співпраці;

• залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб‘єктами місцевого розвитку різних організаційно--правових форм

• залучення спів фінансування від мешканців громади (де це передбачено умовами проекту).

9.2. Припущення та ризики

Загальні припущення, що мають значення для реалізації стратегії, полягають в успішності задекларованих 2014-2016 рр. Урядом України реформ, а також ефективності реагування на зовнішні виклики, пов‘язані з військовим конфліктом.

Наступними важливими припущеннями успішності реалізації Стратегічного плану є доступність коштів державної субвенції на розвиток інфраструктури ОТГ, доступність та прозорість фінансових ресурсів Державного фонду регіонального розвитку, а також доступність іншого передбаченого конкретними проектами фінансування для їх впровадження. Реалізація у Малоперещепинській ОТГ міжнародних проектів з підтримки практики сталого місцевого розвитку та програм у рамках транскордонних проектів сприятиме досягненню позитивних результатів. Наявність коштів та знань з питань проектного менеджменту, відповідних технічних знань, є важливими загальними припущеннями для успішної реалізації стратегії. Можливості реалізації програми є ускладненими, оскільки Малоперещепинська громада раніше не працювала у режимі довгострокового планування та виконання запланованого. Варто провести значну інформаційну роботу серед місцевих політичних та бізнесових еліт для належної підтримки стратегічних ініціатив та впровадження проектів.

До реалізації стратегічного плану повинні бути залучені громадські організації, програми міжнародної технічної допомоги, державні установи, приватні інвестори зі своїми знаннями, людськими, інформаційними, матеріальними та фінансовими ресурсами. Деякі проекти з плану реалізації Стратегічного плану можуть бути більш ефективними при застосуванні конкурсних механізмів – доступ до суспільних благ повинен бути забезпечений за прозорими правилами, передусім для тих населених пунктів, які демонструватимуть більш активну участь мешканців (наприклад, вносять своє спів фінансування, безоплатну працю на користь громади, забезпечення утримання об’єктів інфраструктури тощо).

Підвищення спроможності місцевого населення та установ і їх готовність взяти участь та надати підтримку у реалізації програми є наступним важливим припущенням, що допомагає максимально використати туристичний, підприємницький та людський по-

тенціал всіх територій громади. Участь жителів ОТГ у процесі прийняття рішень є особливо важливою для успіху всіх ініціатив.

Основні ризики, пов'язані зі здійсненням програми, включають:

• Зниження інвестиційного рейтингу країни і регіону;

• Зменшення обсягів, або скасування субвенції на розвиток інфраструктури об'єднаних територіальних громад;

• Старіння населення, демографічний спад, міграція.

• Нездатність встановити і використовувати зв'язки між селом та містом.

• Нераціональне використання природних ресурсів.

• Неможливість встановлення необхідних партнерських відносин та отримання критичної маси зацікавлених сторін в населених пунктах, готових підтримати реалізацію конкретних проектів та стратегії в цілому.

• Відсутність місцевих знань та управлінської спроможності для реалізації проектів і відсутність успіхів у мобілізації необхідних ресурсів (коштів).

• Невчасне вирішення соціальних, освітніх, інфраструктурних, екологічних та інших проблем населення ОТГ.

9.3. Рекомендації

Успіх реалізації та сталості результатів кожного проекту базується на розумному врахуванні інтересів громади і приватних інтересів. Тому, де це можливо, необхідне поєднання фінансування з бюджету громади і приватних коштів на додаток до підтримки держбюджету та програм МТД.

Участь проектів міжнародної технічної допомоги (зокрема, ЄС, США), проектів транскордонної співпраці має важливе значення для надання фінансових ресурсів та технічної допомоги, забезпечення управлінського потенціалу і технічних навичок для реалізації стратегії.

Досвід інших регіонів і країн може прискорити реалізацію проектів і сприяти отриманню максимальної віддачі.

Відповідно до передбачених стратегією цілей, окремі завдання та ідеї проектів можуть бути додані, або змінені в наступні роки під час процедур моніторингу та актуалізації стратегії.

Таблиця 21. Перелік проектів, що плануються до реалізації у 2019-2021 роках

Стратегічна цілі	Оперативні цілі	Проекти, які будуть реалізовуватися в рамках стратегічного плану
	1.1. Сприяння розвитку туризму.	1.1.1. Будівництво парку розваг «Сан-Чар» у с. Старі Санжари Новосанжарського району Полтавської області
		1.1.2. Реконструкція та оновлення експозицій Малоперещепинського сільського краєзнавчого музею
		1.1.3. Реконструкція та оновлення експозицій музею історії села «Берегиня» у с. Пологи
		1.1.4. Фестиваль українсько-болгарської дружби
		1.1.5. Фестиваль банщиків «З легким паром»
		1.1.6. Будівництво туристичної інфраструктури
		1.1.7. Розвиток співпраці з м. Пліска (Болгарія)
		1.1.8. Розробка та популяризація туристичного маршруту
		1.1.9. Картування туристичних ресурсів громади
		1.1.10. Проведення тренінгів серед населення щодо користі та перспектив зайнятості сільського насе-

1. Використання ресурсного потенціалу для розвитку господарської діяльності і малого бізнесу		лення у сфері сільського (зеленого) туризму
	1.2. Створення умов для використання сільського та лісового господарського потенціалу передмістя Полтави та інвестицій.	1.2.1. Будівництво інфраструктури для розвитку інвестиційного парку «Територія успіху»
		1.2.2. Будівництво молочної міні ферми у с. Старі Санжари Новосанжарського району Полтавської області
		1.2.3. Будівництво міні ферми по відгодівлі телят у с. Пологи Новосанжарського району Полтавської області
		1.2.4. Проведення тренінгів для молоді та бажаючих відкрити власну справу «Ми обираємо бізнес»
		1.2.5. Проведення роботи серед населення по створенню сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та переваг їх діяльності
		1.2.6. Виготовлення генерального плану населених пунктів громади
		1.2.7. Будівництво приміщення та овочесховища, придбання обладнання для цеху з висушування фруктів і овочів для сільськогосподарського кооперативу
	1.3. Розвиток комунального підприємства.	1.3.1. Будівництво цеху з виробництва паливних брикетів на базі Малоперещепинського СКГ у с. Мала Перещепина Новосанжарського району Полтавської області
		1.3.2. Будівництво цеху з виробництва будівельних матеріалів на базі Малоперещепинського СКГ у с. Мала Перещепина Новосанжарського району Полтавської області
		1.3.3. Будівництво цеху з виробництва тротуарної плитки на базі Малоперещепинського СКГ у с. Старі Санжари Новосанжарського району Полтавської області
		1.3.4. Будівництво цеху з виробництва питної води на базі Малоперещепинського СКГ
2. Поліпшення інфраструктури громади	2.1. Поліпшення транспортного сполучення.	2.1.1. Будівництво мостового переходу протяжністю через річку Тагамлик
		2.1.2. Будівництво дороги з твердим покриттям між с. Пристанційне та с. Старі Санжари
		2.1.3. Поточний ремонт доріг місцевого значення по населених пунктах громади
		2.1.4. Будівництво дороги з твердим покриттям Старі Санжари – Сапожино.
	2.2. Розвиток системи водопостачання.	2.2.1. Реконструкція водозабірної споруди та зовнішніх мереж водопостачання, в с. Мала Перещепина, Новосанжарського району Полтавської області
	2.3. Оновлення	2.3.1. Капітальний ремонт будівлі дитячого садка по вул. Тараса Рибаса, 17 в с. Старі Санжари, Новосанжарського району, Полтавської області (покрівля, утеплення)
		2.3.2. Капітальний ремонт Малоперещепинського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів ім. М.А. Клименка по вул. Клименка, 14 в с. Мала Пе-

	інфраструктури освітньої галузі.	рещепина Новосанжарського району Полтавської області (термомодернізація)
		2.3.3. Реконструкція будівлі ЗОШ ім. О. Мешко за рахунок забудови додаткових площ для розміщення туалету в с. Старі Санжари Новосанжарського району Полтавської області
		2.3.4. Капітальний ремонт частини приміщення Пристанційнівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів для розміщення дошкільного закладу освіти у с. Пристанційне Новосанжарського району Полтавської області.
	2.4. Розвиток програми поводження з ТПВ.	2.4.1. Розробка концепції поводження з твердими побутовими відходами
		2.4.2. Проведення тренінгів для населення по сортуванню сміття
3. Формування ідентичності громади та соціальний розвиток	3.1. Покращення здоров'я жителів громади	3.1.1. Будівництво амбулаторії Новосанжарського центру первинної медико-санітарної допомоги Новосанжарської районної ради в с. Мала Перещепина Новосанжарського району Полтавської області
		3.1.2. Капітальний ремонт АЗПСМ у с. Старі Санжари Новосанжарського району Полтавської області
		3.1.3. Встановлення вуличних тренажерів у населених пунктах Малоперещепинської територіальної громади
		3.1.4. Облаштування дитячих майданчиків у населених пунктах Малоперещепинської територіальної громади
		3.1.5. Профілактика небезпечних захворювань на території громади
		3.1.6. Проведення тренінгів «За здоровий спосіб життя»
	3.2. Створення базових безпечних умов для життя	3.2.1. Облаштування центру безпеки на базі Малоперещепинської місцевої пожежної охорони (придбання пожежного та санітарного автомобіля)
		3.2.2. Облаштування центру безпеки на базі Малоперещепинської місцевої пожежної охорони (придбання автомобіля поліцейського, системи оповіщення)
		3.2.3. Встановлення системи відеоспостереження по населених пунктах громади
	3.3. Створення ефективної системи самоврядування і надання муніципальних послуг	3.3.1. Облаштування пансіонату «З добром у серці» у с. Мала Перещепина Новосанжарського району Полтавської області
		3.3.2. Модернізація сайту громади
		3.3.3. Створення інформаційно-консультативного пункту для надання послуг мешканцям
		3.3.4. Проведення тренінгів для працівників комунальних закладів щодо підвищення професійних компетенцій
		3.3.5. Облаштування центру надання адміністративних послуг у с. Мала Перещепина Новосанжарського району Полтавської області
		Створення культурно-громадського осередку на базі

	3.4. Сприяння соціальній активності населення	сільського клубу с. Пологи Новосанжарського району Полтавської області
		Облаштування центру громадської активності у с. Мала Перещепина Новосанжарського району Полтавської області
		Будівництво культурно-розважального комплексу в с. Мала Перещепина Малоперещепинської сільської ради
		Створення культурно-громадського осередку на базі сільського клубу с. Пристанційне Новосанжарського району Полтавської області
		Створення культурно-громадського осередку на базі сільського будинку культури у с. Старі Санжари Новосанжарського району Полтавської області

Таблиця 22. Орієнтований план фінансування проектів місцевого розвитку

№ з/п	Завдання	Обсяги фінансування, тис. грн.		
		2019	2020	2021
1	Будівництво парку розваг «Сан-Чар» у с. Старі Санжари Новосанжарського району Полтавської області			5000
2	Реконструкція та оновлення експозицій Малоперещепинського сільського краєзнавчого музею	300		
3	Реконструкція та оновлення експозицій музею історії села «Берегиня» у с. Пологи		300	
4	Фестиваль українсько-болгарської дружби	200	200	200
5	Фестиваль банщиків «З легким паром»	200	200	200
6	Будівництво туристичної інфраструктури			500
7	Розвиток співпраці з м. Пліска (Болгарія)	100	100	100
8	Розробка та популяризація туристичного маршруту		500	
9	Картування туристичних ресурсів громади	100		
10	Проведення тренінгів серед населення щодо користі та перспектив зайнятості сільського населення у сфері сільського (зеленого) туризму	50	50	
11	Будівництво інфраструктури для розвитку інвестиційного парку «Територія успіху»			15000
12	Будівництво молочної міні ферми у с. Старі Санжари Новосанжарського району Полтавської області			2000
13	Будівництво міні ферми по відгодівлі телят у с. Пологи Новосанжарського району Полтавської області		2000	
14	Проведення тренінгів для молоді та бажаючих відкрити власну справу «Ми	30	35	35

	обираємо бізнес»			
15	Проведення роботи серед населення по створенню сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та переваг їх діяльності	10	10	10
16	Виготовлення генерального плану населених пунктів громади	450		
17	Будівництво приміщення та овочесховища, придбання обладнання для цеху з висушування фруктів і овочів для сільськогосподарського кооперативу		1200	
18	Будівництво цеху з виробництва паливних брикетів на базі Малоперещепинського СКГ у с. Мала Перещепина Новосанжарського району Полтавської області		9370,416	
19	Будівництво цеху з виробництва будівельних матеріалів на базі Малоперещепинського СКГ у с. Мала Перещепина Новосанжарського району Полтавської області	5000		
20	Будівництво цеху з виробництва тротуарної плитки на базі Малоперещепинського СКГ у с. Старі Санжари Новосанжарського району Полтавської області			5000
21	Будівництво цеху з виробництва питної води на базі Малоперещепинського СКГ	200		
22	Будівництво мостового переходу протяжністю через річку Тагамлик	250		
23	Будівництво дороги з твердим покриттям між с. Пристанційне та с. Старі Санжари	3300	3300	3400
24	Поточний ремонт доріг місцевого значення по населених пунктах громади	1000	1000	1000
25	Будівництво дороги з твердим покриттям Старі Санжари – Сапожино.	3000	3000	3000
26	Реконструкція водозабірної споруди та зовнішніх мереж водопостачання, в с. Мала Перещепина, Новосанжарського району Полтавської області	2376,310	2376,310	
27	Капітальний ремонт будівлі дитячого садка по вул. Тараса Рибаса, 17 в с. Старі Санжари, Новосанжарського району, Полтавської області (покрівля, утеплення)	2310,776		
28	Капітальний ремонт Малоперещепинського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів ім. М.А. Клименка по вул. Клименка, 14 в с. Мала Перещепина Новосанжарського району Полтавської області (термомодернізація)	6784,189	6784,188	
29	Реконструкція будівлі ЗОШ ім. О. Мешко за рахунок забудови додаткових площ для розміщення туалету в с. Старі Сан-	500		

	жари Новосанжарського району Полтавської області			
30	Капітальний ремонт частини приміщення Пристанційнівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів для розміщення дошкільного закладу освіти у с. Пристанційне Новосанжарського району Полтавської області.			1000
31	Розробка концепції поводження з твердими побутовими відходами	100		
32	Проведення тренінгів для населення по сортуванню сміття	10	10	10
33	Будівництво амбулаторії Новосанжарського центру первинної медико-санітарної допомоги Новосанжарської районної ради в с. Мала Перещепина Новосанжарського району Полтавської області	7700		
34	Капітальний ремонт АЗПСМ у с. Старі Санжари Новосанжарського району Полтавської області		2000	
35	Встановлення вуличних тренажерів у населених пунктах Малоперещепинської територіальної громади		600	
36	Облаштування дитячих майданчиків у населених пунктах Малоперещепинської територіальної громади	600		
37	Профілактика небезпечних захворювань на території громади	50	50	50
38	Проведення тренінгів «За здоровий спосіб життя»	10	10	10
39	Облаштування центру безпеки на базі Малоперещепинської місцевої пожежної охорони (придбання пожежного та санітарного автомобіля)	1199,975		
40	Облаштування центру безпеки на базі Малоперещепинської місцевої пожежної охорони (придбання автомобіля поліцейського, системи оповіщення)		1200	
41	Встановлення системи відеоспостереження по населених пунктах громади			1200
42	Облаштування пансіонату «З добром у серці» у с. Мала Перещепина Новосанжарського району Полтавської області		1500	
43	Модернізація сайту громади	10	10	10
44	Створення інформаційно-консультативного пункту для надання послуг мешканцям		100	
45	Проведення тренінгів для працівників комунальних закладів щодо підвищення професійних компетенцій	10	10	10
46	Облаштування центру надання адміністративних послуг у с. Мала Перещепина Новосанжарського району Полтавської	500		

	області			
47	Створення культурно-громадського осередку на базі сільського клубу с. Пологи Новосанжарського району Полтавської області	1279,223	1200	300
48	Облаштування центру громадської активності у с. Мала Перещепина Новосанжарського району Полтавської області	600		
49	Будівництво культурно-розважального комплексу в с. Мала Перещепина Малоперещепинської сільської ради			1000
50	Створення культурно-громадського осередку на базі сільського клубу с. Пристанційне Новосанжарського району Полтавської області			500
51	Створення культурно-громадського осередку на базі сільського будинку культури у с. Старі Санжари Новосанжарського району Полтавської області		600	1400
Разом		38230,47	37715,91	40935

Аналізуючи доходи і витрати бюджету за 2018 рік, на розвиток громади витрачено кошти в сумі 2043,470 тис. грн. Тому прогноз фінансування на проекти місцевого розвитку з місцевого бюджету буде такий

Передбачуваний обсяг фінансування, тис. грн.		
2019	**2020**	**2021**
2247,817	2472,599	2719,859

Джерела фінансування Стратегічного плану розвитку

Вітчизняні:

- місцевий бюджет,
- субвенції, трансферти з державного бюджету до місцевих бюджетів,
- кошти цільових бюджетних програм органів виконавчої влади, що будуть спрямовані на розвиток різних сфер у регіонах,
- Державний Фонд Регіонального Розвитку,
- кошти інвесторів, суб'єктів господарювання громади,
- краудфандингові платформи.

Зарубіжні:

- Агентство Сполучених Штатів Америки з Міжнародного Розвитку (USAID)
- Фонд Сприяння Демократії Посольства США - програма малих грантів
- Німецьке Товариство Міжнародного Співробітництва (GIZ)
- Швейцарська Агенція з Розвитку і Співробітництва (SDC)
- Європейський Інструмент Сусідства (ENI) на 2014-2020 роки.
- Програма Співробітництва для Розвитку Міністерства Закордонних Справ і Торгівлі Канади
- Програма фінансової допомоги для проектів розвитку Міністерства закордонних справ Японії «КУСАНОНЕ»
- Фонд “Монсанто”
- Фонд Міжнародної Солідарності
- Міжнародний Фонд "Відродження"

10. Система управління, моніторингу та оновлення стратегії

Реалізація завдань стратегії передбачає виконання одночасно багатьох завдань виконкомом сільської ради за участі багатьох партнерів, що ставить перед керівництвом громади питання раціонального управління цим доволі складним процесом.

Система управління стратегічним планом має два рівні: політичний та технічний. **Політичний** рівень забезпечує особисто сільський голова, виконавчий комітет та сільська рада. На цьому рівні заслуховуються та затверджуються звіти про економічний розвиток, міжнародні відносини, інвестиції та туризм, пропозиції щодо внесення змін (оновлення) стратегічного плану. Рада громади приймає рішення щодо внесення змін до Стратегічного плану на підставі пропозицій сільського голови. **Технічний** рівень управління і моніторингу виконує створена робоча група, яка:

• забезпечує виконання завдань стратегічного плану згідно затвердженого плану реалізації,

• здійснює моніторинг соціально-економічного стану громади за визначеними показниками,

• аналізує співвідношення основних соціально-економічних показників громади та зовнішнього середовища (області, країни, світу тощо),

• вивчає основні політичні, економічні, фінансові, соціальні, наукові, технологічні і т.д. тенденції, визначає їх впливи на громаду,

• формує пропозиції стратегічних сценаріїв в нових політичних, соціально-економічних умовах зовнішнього середовища,

• аналізує соціально-економічні тенденції найближчих конкурентів у порівнянні з показниками громади, аналізує загрози, які надходять від конкурентів,

• формує пропозиції змін до цілей і завдань, які необхідно вносити до стратегії як відповідь на виявлені нові загрози і можливості.

10.1. Управління процесом реалізації стратегії

Управління процесом реалізації Стратегічного плану розвитку Малоперещепинської ОТГ проводиться за принципами єдності управління, персональної відповідальності, прозорості та поточної координації дій. Адміністрування процесу реалізації стратегічного плану здійснюється робочою групою Малоперещепинської сільської ради.

З метою координації дій розпорядженням сільського голови створюється постійно діюча група з управління впровадженням стратегічного плану (далі – ГУВ). До складу ГУВ входять відповідальні за виконання завдань стратегічного плану. Очолює ГУВ сільський голова. Повний склад ГУВ та персональна відповідальність за реалізацію завдань стратегічного плану визначається розпорядженням сільського голови. ГУВ збирається не рідше одного разу на півріччя та виконує наступні функції:

• організовує взаємодію виконавчого комітету сільської ради, органів державної влади, підприємств та установ громади в процесі реалізації стратегічного плану, програм та проектів.

• здійснює підготовку щорічних звітів про стан реалізації стратегічного плану, надає їх сільському голові та презентує їх на останньому в році черговому пленарному засіданні сільської ради. Повний текст звіту підлягає обов'язковому розміщенню в соцмережах та на сайті міської ради.

здійснює підготовку квартальних звітів про стан реалізації стратегічного плану, надає їх міському голові та презентує на засіданні виконавчого комітету.

Пропозиції щодо зміни основного тексту стратегічного плану формуються та обговорюються на чергових та позачергових нарадах ГУВ і виносяться на розгляд сесії Малоперещепинської сільської ради один раз на рік (по необхідності, двічі на рік).

10.2. Процедура моніторингу стратегії

Головний сенс моніторингу полягає у виконанні двох взаємопов'язаних функцій – спостереження (відстеження) та попередження. Відстеження проводиться з метою виявлення відповідності наявного стану речей бажаному результату, а спостереження – з метою попередження небажаних наслідків.

Моніторинг стратегічного плану розвитку Малоперещепинської ОТГ включає три рівні:

1). Моніторинг зовнішнього середовища розвитку громади. Базується на аналізі основних показників, що характеризують ситуацію в державі в цілому та Полтавській області, які є стратегічно важливими для ОТГ. Підсумки підводяться один раз на рік та доводяться як частина зведеного аналітичного моніторингового звіту.

2). Моніторинг процесу реалізації стратегії відповідно до наступних показників:

• Обсяги фактичних доходів місцевого бюджету на душу населення;

• Обсяги фактичних видатків місцевого бюджету на душу населення;

• Обсяг інвестицій в основний капітал.

• Обсяг прямих іноземних інвестицій в громаду.

• Чисельність населення, зайнятого у всіх сферах економіки;

• Кількість зареєстрованих безробітних;

• Частка довжини автошляхів з пошкодженим покриттям до загальної довжини автошляхів;

• Кількість туристів в ОТГ;

Звіт про виконання цієї частини моніторингу готується щорічно, як частина зведеного аналітичного моніторингового звіту.

3). Моніторинг виконання проектів місцевого розвитку, що складають План реалізації стратегії. Оцінюється стан виконання кожного проекту та ступінь досягнення результатів, передбачених технічним завданням на проект. Раз на півріччя (10 липня, 10 січня) робоча група направляє відповідальним за моніторинг виконання стратегічного плану нагадування про необхідність надати моніторинговий звіт. До 15 числа зазначених місяців повинні одержати моніторингові звіти.

На підставі результатів моніторингу один раз на рік робоча група виносить на чергове засідання ГУВ проміжний аналіз фінансових потреб, зведений по всіх стратегічних цілях. Затверджений ГУВ стратегії аналіз фінансових потреб надається до депутатських комісій для врахування під час розробки проекту бюджету на наступний рік.